

eHealth-monitor

Tabellenbijlage

eHealth-monitor 2018

Tabellenbijlage

eHealth-monitor 2018

Myrah Wouters, Ilse Swinkels, Britt van Lettow, Judith de Jong,
Judith Sinnige, Anne Brabers, Roland Friele, Lies van Gennip

Dit is een uitgave van Nictiz en het Nivel
Den Haag en Utrecht, november 2018
©Nictiz en het Nivel

Inhoud

Inleiding	7
Tabellen hoofdstuk 2 Beleid, vaardigheden en vertrouwen	9
Tabellen hoofdstuk 3 Online inzage in het medisch dossier	23
Tabellen hoofdstuk 4 Gemak en service voor zorggebruikers	47
Tabellen hoofdstuk 5 Zelfmanagement en Persoonlijke Gezondheidsomgevingen	57
Tabellen hoofdstuk 6 Begeleiding en ondersteuning op afstand	67
Tabellen hoofdstuk 7 Elektronische communicatie tussen zorgverleners	77

Inleiding

Voor u ligt de tabellenbijlage bij het onderzoeksrapport 'E-health in verschillende snelheden – eHealth-monitor 2018'. In deze tabellenbijlage worden de resultaten per hoofdstuk in tabellen weergegeven.

Wij raden u aan om deze tabellenbijlage alleen te gebruiken in combinatie met het volledige onderzoeksrapport voor een juist begrip van de tabellen in dit document. Dat is te downloaden vanaf www.nictiz.nl, www.nivel.nl en www.ehealth-monitor.nl.

Voor deze eHealth-monitor is gebruik gemaakt van vragenlijstonderzoek. Het onderzoek is uitgevoerd onder:

- zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening;
- verpleegkundigen en verzorgenden (in de ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg);
- huisartsen;
- medisch specialisten.

Bijlage A in het onderzoeksrapport geeft een uitgebreide beschrijving van de onderzoeksmethode. De onderzoeksvragen die ten grondslag liggen aan dit onderzoek, zijn terug te vinden in hoofdstuk 1 (Inleiding) van het onderzoeksrapport.

Leeswijzer

In de eHealth-monitor spreken we over zorggebruikers. Wij bedoelen hiermee elke in Nederland wonende burger die toegang heeft tot de gezondheidszorg. Niet alle zorggebruikers zijn altijd patiënt. Als we de term patiënt gebruiken, bedoelen we mensen die onder behandeling zijn bij een zorgverlener. In sommige sectoren van de zorg spreekt men niet van patiënten, maar van patiënten. In het algemeen kan in dit rapport en de tabellenbijlage in plaats van patiënt ook patiënt worden gelezen. In vragenlijsten voor zorgverleners is, als dit voor de duidelijkheid noodzakelijk was, gesproken van 'patiënt/patiënt'. Als we spreken over mensen met een chronische aandoening, dan hebben we het over mensen die zelf aangaven diabetes, COPD, astma en/of een hartvaataandoening te hebben. Bij de presentatie van de resultaten voor de verpleegkundigen maken we onderscheid tussen verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg, huisartsenzorg en in de ziekenhuiszorg. We hebben onderzoek gedaan onder verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners van de huisarts, maar noemen deze groepen in verband met de leesbaarheid van het rapport allemaal 'verpleegkundigen'

Beleid, vaardigheden en vertrouwen

Tabel 2.1

Huisartsen en medisch specialisten

Percentage dat aangeeft of er in de huisartsenpraktijk of zorgorganisatie een visie bekend is als het gaat om het gebruik en de inzet van digitale zorgtoepassingen (zoals online inzage, e-consult, online afspraken maken); in 2018.

	Huisartsen (n=269) (%)	Medisch specialisten (n=264) (%)
Ja	55	44
Nee	32	18
Weet ik niet	13	38

Tabel 2.2

Huisartsen

Percentage dat aangeeft of er dit jaar concrete doelstellingen geformuleerd zijn over het gebruik en inzet van digitale zorgtoepassingen (zoals online inzage, e-consult, online afspraken maken); in 2018 (n=267).

	(%)
Ja	39
Nee	54
Weet ik niet	8

Tabel 2.3

Medisch specialisten

Percentage dat aangeeft of er in de zorgorganisatie dit jaar concrete doelstellingen geformuleerd zijn over het gebruik en inzet van digitale zorgtoepassingen (zoals online inzage, beeldbellen, online afspraken maken); in 2018 (n=261).

	(%)
Ja	29
Ja, en ook op afdelingsniveau	8
Nee, maar wel op afdelingsniveau	1
Nee	20
Weet ik niet	42

Tabellen hoofdstuk 2 → Beleid, vaardigheden en vertrouwen

Tabel 2.4

Huisartsen

Percentage dat aangeeft in hoeverre onderstaande uitspraken aansluiten bij de visie van de huisartsenpraktijk, van de huisartsen die aangaven dat er in hun praktijk een visie is als het gaat om het gebruik van digitale zorgtoepassingen; in 2018 (n=148).

	Zeker niet (%)	Niet (%)	Neutraal (%)	Wel (%)	Zeker wel (%)	Weet niet (%)
In de praktijk zijn ze er als eerste bij om nieuwe ontwikkelingen toe te passen	10	12	30	37	12	0
In de praktijk zijn ze bereid om tijd en geld te steken in nieuwe ontwikkelingen	4	4	19	51	21	1
Ze betrekken de patiënten bij het reilen en zeilen van de praktijk	3	20	34	36	8	0
Ze betrekken patiënten (en/of mantelzorgers) vroegtijdig bij de inzet van nieuwe e-health toepassingen	5	32	31	26	4	1
In de praktijk anticiperen ze op nieuwe ontwikkelingen	3	5	25	52	16	0
De huisarts en collega's delen de visie, waarden en doelen van de praktijk	1	5	17	45	31	1
In de praktijk staan ze open voor ideeën over nieuwe e-health toepassingen van medewerkers	1	3	16	60	21	0

Tabel 2.5

Medisch specialisten

Percentage dat aangeeft in hoeverre onderstaande uitspraken aansluiten bij de visie van de zorgorganisatie, van de medisch specialisten die aangaven dat er in hun zorgorganisatie een visie is als het gaat om het gebruik van digitale zorgtoepassingen; in 2018 (n=115).

	Zeker niet (%)	Niet (%)	Neutraal (%)	Wel (%)	Zeker wel (%)	Weet niet (%)
In de zorgorganisatie zijn ze er als eerste bij om nieuwe ontwikkelingen toe te passen	9	17	33	26	16	0
In de zorgorganisatie zijn ze bereid om tijd en geld te steken in nieuwe ontwikkelingen	0	7	26	48	20	0
Ze betrekken de patiënten bij het reilen en zeilen van de zorgorganisatie	0	4	26	48	18	4
Ze betrekken patiënten (en/of mantelzorgers) vroegtijdig bij de inzet van nieuwe e-health toepassingen	0	11	32	39	9	10
In de zorgorganisatie anticiperen ze op nieuwe ontwikkelingen	1	7	29	41	21	0
De medisch specialist en collega's delen de visie, waarden en doelen van de zorgorganisatie	2	4	33	44	15	3
In de zorgorganisatie staan ze open voor ideeën over nieuwe e-health toepassingen van medewerkers	1	5	20	43	30	1

Tabel 2.6

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft of de organisatie een visie heeft die bekend is onder collega's als het gaat om het gebruik en de inzet van e-health-toepassingen, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg; in 2018.

	Ouderenzorg (n=295) (%)	Ziekenhuiszorg (n=185) (%)	Huisartsenzorg (n=106) (%)
Nee	17	18	21
Ja	39	35	54
Weet ik niet	44	48	25

Tabel 2.7

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft of de organisatie concrete doelstellingen heeft over het gebruik en de inzet van e-health-toepassingen, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg; in 2018.

	Ouderenzorg (n=304) (%)	Ziekenhuiszorg (n=188) (%)	Huisartsenzorg (n=110) (%)
Nee	17	21	44
Ja	29	19	18
Weet ik niet	54	61	38

Tabel 2.8

Verpleegkundigen in de ouderenzorg

Mening over de visie en het beleid van de organisatie (% verpleegkundigen); in 2018 (n=300-301).

	Zeker niet (%)	Niet (%)	Neutraal (%)	Wel (%)	Zeker wel (%)	Weet ik niet (%)
De organisatie is er als eerste bij om nieuwe ontwikkelingen toe te passen	7	17	38	26	9	4
De organisatie is bereid om tijd en geld te steken in nieuwe ontwikkelingen	2	5	29	43	16	6
Ze betrekken de patiënten (en/ of mantelzorgers) bij de inzet van nieuwe e-health toepassingen	1	10	32	41	11	5
Wij betrekken de patiënten (en/ of mantelzorgers) bij de inzet van nieuwe e-health toepassingen	2	11	43	26	5	13
In onze organisatie anticiperen we op nieuwe ontwikkelingen	2	8	33	42	11	5
Mijn collega's en ik delen de visie, waarden en doelen van de organisatie	1	3	33	45	16	3
Mijn organisatie staat open voor ideeën over nieuwe e-health toepassingen voor haar medewerkers	1	4	31	40	14	10

Tabellen hoofdstuk 2 → Beleid, vaardigheden en vertrouwen

Tabel 2.9

Verpleegkundigen in de ziekenhuiszorg
Mening over de visie en het beleid van de organisatie (% verpleegkundigen); in 2018 (n=184-187).

	Zeker niet (%)	Niet (%)	Neutraal (%)	Wel (%)	Zeker wel (%)	Weet ik niet (%)
De organisatie is er als eerste bij om nieuwe ontwikkelingen toe te passen	8	19	37	25	5	6
De organisatie is bereid om tijd en geld te steken in nieuwe ontwikkelingen	2	8	30	41	11	8
Wij betrekken de patiënten (en/ of mantelzorgers) bij het reilen en zeilen van de organisatie	1	17	34	32	4	12
Wij betrekken de patiënten (en/ of mantelzorgers) bij de inzet van nieuwe e-health toepassingen	2	20	37	17	2	22
In onze organisatie anticiperen we op nieuwe ontwikkelingen	2	8	35	40	7	8
Mijn collega's en ik delen de visie, waarden en doelen van de organisatie	1	4	42	41	4	8
Mijn organisatie staat open voor ideeën over nieuwe e-health toepassingen voor haar medewerkers	1	8	30	35	8	17

Tabel 2.10

Verpleegkundigen in de huisartsenzorg
Mening over de visie en het beleid van de organisatie (% verpleegkundigen); in 2018 (n=106-109).

	Zeker niet (%)	Niet (%)	Neutraal (%)	Wel (%)	Zeker wel (%)	Weet ik niet (%)
De organisatie is er als eerste bij om nieuwe ontwikkelingen toe te passen	9	15	35	23	16	3
De organisatie is bereid om tijd en geld te steken in nieuwe ontwikkelingen	2	7	26	43	18	4
Wij betrekken de patiënten (en/ of mantelzorgers) bij het reilen en zeilen van de organisatie	3	16	32	34	10	6
Wij betrekken de patiënten (en/ of mantelzorgers) bij de inzet van nieuwe e-health toepassingen	3	19	39	23	11	6
In onze organisatie anticiperen we op nieuwe ontwikkelingen	3	6	26	48	17	1
Mijn collega's en ik delen de visie, waarden en doelen van de organisatie	0	4	29	45	22	1
Mijn organisatie staat open voor ideeën over nieuwe e-health toepassingen voor haar medewerkers	1	0	22	47	27	3

Tabel 2.11

Huisartsen
Percentage dat aangeeft in hoeverre de aanschaf en/of het behoud van digitale zorg opgenomen is in de jaarlijkse begroting; in 2018 (n=267).

	(%)
Weet ik niet	15
Nee, de huisarts heeft geen jaarlijkse begroting	32
Nee, maar dat is wel wenselijk	11
Nee, en dat is niet nodig	4
Ja, dit valt onder het budget voor ICT	28
Ja, het heeft een specifieke kostenpost op de begroting van mijn praktijk	3
Ja, maar de huisarts weet niet precies waaronder dit valt	4
Anders	5

Tabel 2.12

Huisartsen
Percentage dat aangeeft in hoeverre ze het eens zijn met de volgende stellingen over hun gebruik van ICT in de zorg; in 2018 (n=267).

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/ niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)	Weet niet (%)
Ik leer snel als het gaat om het gebruik van apps, programma's of systemen die ik nog niet ken	3	14	23	34	26	0
Als ik een probleem heb met een systeem of software, probeer ik dat eerst zelf op te lossen	5	19	15	43	18	0
Ik voel weerstand wanneer het gaat om het gebruiken van een nieuwe technologie	13	36	25	20	6	0
Ik help anderen als ze een probleem hebben met technologie	7	20	24	36	14	0
Over het algemeen heb ik vertrouwen in (nieuwe) technologie	3	13	33	41	8	2

Tabellen hoofdstuk 2 → Beleid, vaardigheden en vertrouwen

Tabel 2.13

Medisch specialisten

Percentage dat aangeeft in hoeverre ze het eens zijn met de volgende stellingen over hun gebruik van ICT in de zorg; in 2018 (n=261).

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)	Weet niet (%)
Ik leer snel als het gaat om het gebruik van apps, programma's of systemen die ik nog niet ken	2	13	16	40	29	0
Als ik een probleem heb met een systeem of software, probeer ik dat eerst zelf op te lossen	3	16	13	51	18	0
Ik voel weerstand wanneer het gaat om het gebruiken van een nieuwe technologie	17	45	21	15	2	0
Ik help anderen als ze een probleem hebben met technologie	5	18	16	47	14	0
Over het algemeen heb ik vertrouwen in (nieuwe) technologie	4	8	29	46	12	0

Tabel 2.14

Huisartsen

Mate waarin men het eens is met stellingen over digitale vaardigheden (% huisartsen); in 2018 (n=263).

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)	Weet niet (%)
Ik kan uitleggen aan patiënten hoe nieuwe technologische hulpmiddelen werken	3	14	22	50	9	1
Ik weet bij wie ik terecht kan als ik problemen met technologie niet zelf op kan lossen	1	3	10	65	19	1
Ik weet wat ik kan verwachten van een nieuw systeem	3	21	43	27	4	3
Ik kan aangeven hoe een bepaalde technologie bijdraagt aan de kwaliteit van zorg	3	14	33	42	5	3
Ik laat het gebruik van technologie liever aan mijn collega's of medewerkers over	11	48	21	15	5	1
Ik kan de juiste technologie vinden bij de zorgvraag van een patiënt	2	12	49	30	3	4
Ik weet welke mogelijkheden er binnen de praktijk zijn met betrekking tot technologie	6	6	19	53	19	2
Ik kan aangeven op welke punten een technologie verbeterd zou kunnen worden	2	13	27	41	14	3

Vervolg tabel 2.14

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)	Weet niet (%)
Ik kan aangeven waaraan een technologie moet voldoen om aan te sluiten bij een zorgvraag	3	13	31	40	10	4
Ik kan een patiënt helpen bij de introductie van nieuwe technologie	6	20	30	35	5	3

Tabel 2.15

Medisch specialisten

Mate waarin men het eens is met stellingen over digitale vaardigheden (% medisch specialisten); in 2018 (n=259).

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)	Weet niet (%) ¹
Ik kan uitleggen aan patiënten hoe nieuwe technologische hulpmiddelen werken	3	10	28	52	6	n/a
Ik weet bij wie ik terecht kan als ik problemen met technologie niet zelf op kan lossen	2	4	11	69	14	n/a
Ik weet wat ik kan verwachten van een nieuw systeem	5	19	40	33	3	n/a
Ik kan aangeven hoe een bepaalde technologie bijdraagt aan de kwaliteit van zorg	2	15	35	44	5	n/a
Ik laat het gebruik van technologie liever aan mijn collega's of medewerkers over	17	54	22	7	0	n/a
Ik kan de juiste technologie vinden bij de zorgvraag van een patiënt	3	16	47	33	2	n/a
Ik weet welke mogelijkheden er binnen de zorgorganisatie zijn met betrekking tot technologie	2	13	36	44	5	n/a
Ik kan aangeven op welke punten een technologie verbeterd zou kunnen worden	1	15	21	52	11	n/a
Ik kan aangeven waaraan een technologie moet voldoen om aan te sluiten bij een zorgvraag	0	13	26	54	7	n/a
Ik kan een patiënt helpen bij de introductie van nieuwe technologie	6	21	37	34	2	n/a

¹ Per ongeluk hadden medisch specialisten bij deze vraag niet de optie 'weet ik niet' als antwoordmogelijkheid.

Tabellen hoofdstuk 2 → Beleid, vaardigheden en vertrouwen

Tabel 2.16

Verpleegkundigen in de ouderenzorg
Mate waarin men het eens is met stellingen over digitale vaardigheden (% verpleegkundigen); in 2018 (n=302-306).

	Helemaal oneens (%)	Beetje oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Beetje eens (%)	Helemaal eens (%)	Weet ik niet (%)
Ik leer snel als het gaat om het gebruik van apps, programma's of systemen die ik nog niet ken	4	9	11	32	43	0
Als ik een probleem heb met een systeem of software, probeer ik dat eerst zelf op te lossen	5	8	10	35	41	1
Ik voel weerstand wanneer het gaat om het gebruiken van een nieuwe technologie	29	20	20	24	5	2
Ik help anderen als ze een probleem hebben met technologie	6	7	13	32	42	1
Over het algemeen heb ik vertrouwen in (nieuwe) technologie	3	5	16	41	34	1
Ik kan uitleggen aan patiënten hoe nieuwe technologische hulpmiddelen werken	3	8	13	43	30	2
Ik weet bij wie ik terecht kan als ik problemen met technologie niet zelf op kan lossen	0	3	6	25	63	2
Ik weet wat ik kan verwachten van een nieuw systeem	3	10	24	41	19	3
Ik kan aangeven hoe een bepaalde technologie bijdraagt aan de kwaliteit van zorg	1	6	20	42	27	4
Ik laat het gebruik van technologie liever aan mijn collega's over	37	24	16	15	6	2
Ik kan de juiste technologie vinden bij de zorgvraag van een patiënt	3	4	30	36	21	5
Ik weet welke mogelijkheden er binnen mijn organisatie zijn met betrekking tot technologie	5	11	25	34	22	4
Ik kan aangeven op welke punten een technologie verbeterd zou kunnen worden	10	12	26	29	18	4
Ik kan aangeven waaraan een technologie moet voldoen om aan te sluiten bij een zorgvraag	8	8	29	33	18	4
Ik kan een patiënt helpen bij de introductie van nieuwe technologie	6	6	25	37	23	3

Tabel 2.17

Verpleegkundigen in de ziekenhuiszorg
Mate waarin men het eens is met stellingen over digitale vaardigheden (% verpleegkundigen); in 2018 (n=184-187).

	Helemaal oneens (%)	Beetje oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Beetje eens (%)	Helemaal eens (%)	Weet ik niet (%)
Ik leer snel als het gaat om het gebruik van apps, programma's of systemen die ik nog niet ken	2	8	12	33	45	1
Als ik een probleem heb met een systeem of software, probeer ik dat eerst zelf op te lossen	4	6	9	37	44	1
Ik voel weerstand wanneer het gaat om het gebruiken van een nieuwe technologie	27	34	16	21	2	1
Ik help anderen als ze een probleem hebben met technologie	2	10	15	31	42	1
Over het algemeen heb ik vertrouwen in (nieuwe) technologie	1	5	17	37	39	1
Ik kan uitleggen aan patiënten hoe nieuwe technologische hulpmiddelen werken	1	2	20	41	30	6
Ik weet bij wie ik terecht kan als ik problemen met technologie niet zelf op kan lossen	2	1	2	27	69	1
Ik weet wat ik kan verwachten van een nieuw systeem	3	9	27	38	22	2
Ik kan aangeven hoe een bepaalde technologie bijdraagt aan de kwaliteit van zorg	1	6	23	43	24	2
Ik laat het gebruik van technologie liever aan mijn collega's over	42	31	16	8	3	1
Ik kan de juiste technologie vinden bij de zorgvraag van een patiënt	1	6	45	29	12	8
Ik weet welke mogelijkheden er binnen mijn organisatie zijn met betrekking tot technologie	3	10	32	35	15	5
Ik kan aangeven op welke punten een technologie verbeterd zou kunnen worden	5	11	31	34	16	4
Ik kan aangeven waaraan een technologie moet voldoen om aan te sluiten bij een zorgvraag	4	13	32	29	16	5
Ik kan een patiënt helpen bij de introductie van nieuwe technologie	2	11	32	32	18	5

Tabellen hoofdstuk 2 → Beleid, vaardigheden en vertrouwen

Tabel 2.18

Verpleegkundigen in de huisartsenzorg

Mate waarin men het eens is met stellingen over digitale vaardigheden (% verpleegkundigen); in 2018 (n=108-110).

	Helemaal oneens (%)	Beetje oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Beetje eens (%)	Helemaal eens (%)	Weet ik niet (%)
Ik leer snel als het gaat om het gebruik van apps, programma's of systemen die ik nog niet ken	1	11	7	27	53	1
Als ik een probleem heb met een systeem of software, probeer ik dat eerst zelf op te lossen	1	9	8	40	42	0
Ik voel weerstand wanneer het gaat om het gebruiken van een nieuwe technologie	29	35	14	17	5	0
Ik help anderen als ze een probleem hebben met technologie	6	9	17	39	28	0
Over het algemeen heb ik vertrouwen in (nieuwe) technologie	1	7	15	48	28	0
Ik kan uitleggen aan patiënten hoe nieuwe technologische hulpmiddelen werken	2	3	8	43	43	2
Ik weet bij wie ik terecht kan als ik problemen met technologie niet zelf op kan lossen	0	3	7	29	60	1
Ik weet wat ik kan verwachten van een nieuw systeem	3	5	32	40	19	1
Ik kan aangeven hoe een bepaalde technologie bijdraagt aan de kwaliteit van zorg	2	5	19	49	25	1
Ik laat het gebruik van technologie liever aan mijn collega's over	36	26	17	12	10	0
Ik kan de juiste technologie vinden bij de zorgvraag van een patiënt	3	6	34	38	15	5
Ik weet welke mogelijkheden er binnen mijn organisatie zijn met betrekking tot technologie	3	6	26	39	24	3
Ik kan aangeven op welke punten een technologie verbeterd zou kunnen worden	6	9	27	39	19	0
Ik kan aangeven waaraan een technologie moet voldoen om aan te sluiten bij een zorgvraag	5	7	25	43	19	1
Ik kan een patiënt helpen bij de introductie van nieuwe technologie	4	3	17	45	30	1

Tabel 2.19

Zorggebruikers

Mate waarin men het makkelijk of moeilijk vindt om op internet naar informatie over gezondheid te zoeken (% zorggebruikers); in 2018 (n=393-399).

	Zeer moeilijk (%)	Vrij moeilijk (%)	Vrij makkelijk (%)	Zeer makkelijk (%)
<i>Als u op internet zoekt naar informatie over gezondheid, hoe makkelijk of moeilijk vindt u het dan om..</i>				
een keuze te maken uit de informatie die u vindt?	5	24	61	10
de goede woorden/zoektermen in te typen in de zoekmachine om snel de juiste informatie te vinden (bijvoorbeeld via Google)?	5	14	67	14
precies datgene te vinden wat u zoekt?	8	31	53	9
te bepalen of de informatie betrouwbaar is?	15	48	34	3
te bepalen of de informatie op een website is geschreven met achterliggende commerciële doelen? (bijvoorbeeld door mensen die een product willen verkopen)	13	44	38	5
verschillende websites te bekijken om te controleren of die dezelfde informatie geven?	8	20	64	8
te bepalen of de gevonden informatie op u van toepassing is?	7	38	49	6
de gevonden informatie te gebruiken/ toe te passen in uw dagelijks leven?	8	29	57	6
met de informatie die u vindt, goede beslissingen te nemen over uw gezondheid? (bijvoorbeeld over voeding, medicatie of wel of niet raadplegen van een dokter)	8	32	54	6

Tabellen hoofdstuk 2 → Beleid, vaardigheden en vertrouwen

Tabel 2.20

Mensen met een chronische aandoening

Mate waarin men het makkelijk of moeilijk vindt om op internet naar informatie over gezondheid te zoeken (% mensen met een chronische aandoening); in 2018 (n= 371-387).

	Zeer moeilijk (%)	Vrij moeilijk (%)	Vrij makkelijk (%)	Zeer makkelijk (%)
<i>Als u op internet zoekt naar informatie over gezondheid, hoe makkelijk of moeilijk vindt u het dan om..</i>				
een keuze te maken uit de informatie die u vindt?	10	28	55	7
de goede woorden/ zoektermen in te typen in de zoekmachine om snel de juiste informatie te vinden (bijvoorbeeld via Google)?	10	25	54	11
precies datgene te vinden wat u zoekt?	12	35	45	9
te bepalen of de informatie betrouwbaar is?	18	53	25	4
te bepalen of de informatie op een website is geschreven met achterliggende commerciële doelen? (bijvoorbeeld door mensen die een product willen verkopen)	22	48	24	6
verschillende websites te bekijken om te controleren of die dezelfde informatie geven?	13	32	48	7
te bepalen of de gevonden informatie op u van toepassing is?	15	41	40	5
de gevonden informatie te gebruiken/ toe te passen in uw dagelijks leven?	16	38	41	4
met de informatie die u vindt, goede beslissingen te nemen over uw gezondheid? (bijvoorbeeld over voeding, medicatie of wel of niet raadplegen van een dokter)	15	34	46	6

Online inzage in het medisch dossier

Tabel 3.1

Huisartsen
Percentage dat aangeeft in welke onderdelen van het medisch dossier patiënten online inzage kunnen hebben; van 2014 tot 2018.

	2014 (n=171) (%)	2015 (n=396) (%)	2016 (n=316) (%)	2017 (n=290) (%)	2018 (n=291) (%)
Via internet inzage krijgen in de voor de patiënt gestelde diagnoses	8	10	15	12	13
Via internet inzage krijgen in notities (decursus) in het dossier	1	2	2	3	2
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen	8	10	10	11	14
Via internet inzage krijgen in de voorgeschreven medicatie**	12	17	22	24	24

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 3.2

Medisch specialisten
Percentage dat aangeeft in welke onderdelen van het medisch dossier patiënten online inzage kunnen hebben; van 2014 tot 2018.

	2014 (n=161) (%)	2015 (n=385) (%)	2016 (n=274) (%)	2017 (n=253) (%)	2018 (n=287) (%)
Via internet inzage krijgen in de voor de patiënt gestelde diagnoses***	7	15	20	30	38
Via internet inzage krijgen in notities (decursus) in het dossier***	4	7	11	18	20
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen***	6	13	18	30	36
Via internet inzage krijgen in de voorgeschreven medicatie***	6	10	16	26	34

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabellen hoofdstuk 3 → Online inzage in het medisch dossier

Tabel 3.3

Huisartsen
Percentage dat aangeeft in welke onderdelen van het medisch dossier patiënten online inzage kunnen hebben; in 2018 (n=291).

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Via internet inzage krijgen in de voor de patiënt gestelde diagnoses	13	13	24	31	18
Via internet inzage krijgen in notities (decursus) in het dossier	2	5	9	40	44
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen	14	10	22	35	18
Via internet inzage krijgen in de voorgeschreven medicatie	24	14	44	11	6
Via internet zelf opmerkingen of gemeten gezondheidswaarden toevoegen aan hun eigen elektronische patiëntendossier (bijvoorbeeld via een portaal)	7	9	29	34	22

Tabel 3.4

Medisch specialisten
Percentage dat aangeeft in welke onderdelen van het medisch dossier patiënten online inzage kunnen hebben; in 2018 (n=287).

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Via internet inzage krijgen in de voor de patiënt gestelde diagnoses	38	21	17	18	6
Via internet inzage krijgen in notities (decursus) in het dossier	20	19	11	24	26
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen	36	22	17	14	12
Via internet inzage krijgen in de voorgeschreven medicatie	34	23	32	5	6
Via internet zelf opmerkingen of gemeten gezondheidswaarden toevoegen aan hun eigen elektronische patiëntendossier (bijvoorbeeld via een portaal)	7	16	29	26	22

Tabel 3.5

Verpleegkundigen
Percentage dat aangeeft of in de organisatie met een patiëntportaal is gewerkt in het afgelopen jaar, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg; in 2018.

	Ouderenzorg (n=317) (%)	Ziekenhuiszorg (n=209) (%)	Huisartsenzorg (n=120) (%)
Ja, dit wordt gebruikt in mijn organisatie	55	42	32
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	21	16	18
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	8	6	21
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	11	21	24
Weet ik niet	5	16	6

Tabel 3.6

Verpleegkundigen
Percentage dat aangeeft dat in de organisatie met een patiëntportaal is gewerkt; van 2016 tot 2018.

	2016 (n=445) (%)	2017 (n=152-338) (%)	2018 (n=120-317) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg***	17	42	55
Verpleegkundigen werkzaam in de ziekenhuiszorg	-	38	42
Verpleegkundigen werkzaam in de huisartsenzorg	-	31	32

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabellen hoofdstuk 3 → Online inzage in het medisch dossier

Tabel 3.7

Verpleegkundigen

Aan patiënten aangeboden mogelijkheden in het patiëntportaal indien een patiëntportaal beschikbaar is, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg (% verpleegkundigen); in 2018.

	Ouderenzorg (n=174) (%)	Ziekenhuiszorg (n=86) (%)	Huisartsenzorg (n=38) (n)
<i>Patiënten/mantelzorgers hebben inzage in:</i>			
Overzicht van medicijnen die zijn voorgeschreven	21	48	n=25
Overzicht van behandeldoelen en -afspraken over de zorg	85	51	n=19
Uitslagen van onderzoek (zoals labonderzoek)	12	71	n=29
Uitslagen van metingen aan het lichaam van de patiënt (zoals bloeddruk)	42	41	n=22
Uitslagen van beeldvormend onderzoek (zoals röntgenfoto's)	5	47	n=7
Rapportages	28	3	n=0
Andere mogelijkheden voor inzage	16	14	n=7
Weet ik niet	5	16	n=3
<i>Patiënten/mantelzorgers kunnen:</i>			
Informatie over hun gezondheid toevoegen	30	12	n=16
Informatie over hun gezondheid wijzigen	5	5	n=7
Een wijziging van gegevens over hun gezondheid aanvragen	14	10	n=6
Vragenlijsten invullen	3	26	n=9
Het signaleringsplan bijhouden	14	2	n=3
Modules voor het verbeteren van zelfmanagement of zelfregie volgen	5	5	n=9
Rapporteren	7	0	n=0
Andere mogelijkheden	21	14	n=9
Weet ik niet	26	57	n=11

Tabel 3.8

Zorggebruikers

Percentage dat aangeeft de mogelijkheid te hebben om via internet de medische gegevens die de zorgverlener bijhoudt in te zien, naar soort zorgverlener; van 2013 tot 2018.

	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)	2018 (%)
Huisartsen (n=314-581)*	3	3	3	5	4	5
Medisch specialisten (n=200-340)***	3	3	4	6	13	16

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 3.9

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening

Percentage dat aangeeft al dan niet de mogelijkheid te hebben om online de medische gegevens die de zorgverlener bijhoudt in te zien, naar soort zorgverlener; in 2018.

	Zorggebruikers		Mensen met een chronische aandoening	
	Huisartsen (n=314) (%)	Medisch specialisten (n=200) (%)	Huisartsen (n=363) (%)	Medisch specialisten (n=278) (%)
Dit is mogelijk bij deze zorgverlener	5	16	9	13
Weet niet of dit mogelijk is bij deze zorgverlener	73	68	71	71
Dit is niet mogelijk bij deze zorgverlener	22	16	20	16

Tabel 3.10

Huisartsen en medisch specialisten

Percentage dat aangeeft welk deel van hun patiëntenpopulatie gebruik maakt van online inzage, van de artsen bij wie het mogelijk is om online (delen van) het patiëntendossier in te zien; in 2018.

	Huisartsen (n=84) (%)	Medisch specialisten (n=128) (%)
Weet ik niet	7	41
Dit is wel mogelijk, maar wordt (nog) door geen enkele patiënt gebruikt	5	4
Tot 10% van mijn patiënten	60	28
Tussen de 10% en 50% van mijn patiënten	27	23
Meer dan 50% van mijn patiënten	1	4

Tabellen hoofdstuk 3 → Online inzage in het medisch dossier

Tabel 3.11

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening
Percentage dat aangeeft via internet inzage te hebben gehad in de medische gegevens die de arts bijhoudt, naar soort zorgverlener; in 2018.

		Heeft hier het afgelopen jaar tenminste een keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Online inzage bij de huisarts	Zorggebruikers (n=315)	2	52	31	16
	Mensen met een chronische aandoening (n=361)	4	43	30	24
Online inzage bij de medisch specialist	Zorggebruikers (n=200)	8	46	23	24
	Mensen met een chronische aandoening (n=274)	7	39	29	25

Tabel 3.12

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening
Aantal dat aangeeft dat inzage mogelijk is en dat zij online inzage hebben gehad naar verschillende onderdelen, van de mensen die online inzage hebben gehad bij de medisch specialist; in 2018.

	Zorggebruikers		Mensen met een chronische aandoening	
	Inzage mogelijk (n=8-9)	Inzage gehad (n=2-7)	Inzage mogelijk (n=12-13)	Inzage gehad (n=7-12)
Mijn afspraken in het ziekenhuis	n=7	n=5	n=11	n=9
Overzicht van medicijnen die zijn voorgeschreven	n=7	n=5	n=11	n=10
Uitslagen van onderzoek (zoals laboratoriumuitslagen)	n=7	n=7	n=13	n=12
Uitslagen van metingen aan mijn lichaam (anders dan laboratoriumuitslagen), zoals bloeddruk of hartslag	n=5	n=4	n=12	n=10
Uitslagen van beeldvormend onderzoek, zoals röntgenfoto's en echo's	n=5	n=5	n=9	n=8
De (behandel)doelen, mijn behandelplan of zorgplan	n=4	n=3	n=9	n=7
Verslagen van gesprekken met mijn medisch specialist	n=3	n=2	n=10	n=9
Brieven tussen mijn medisch specialist en een andere zorgverlener, zoals mijn huisarts	n=5	n=5	n=11	n=10

Tabel 3.13

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening
Redenen waarom men in de afgelopen 12 maanden geen online inzage heeft gehad in het medisch dossier van de medisch specialist (meerdere antwoorden mogelijk); in 2018.

	Zorggebruikers (n=184) (%)	Mensen met een chronische aandoening (n=254) (%)
Dat kan (volgens mij) niet bij mijn medisch specialist	39	29
Ik ben niet, of bijna niet, bij mijn medisch specialist geweest	10	9
Ik heb geen computer en/of geen internet	4	7
Ik weet niet hoe dat moet	23	29
Ik heb geen behoefte aan online inzage	26	34
Ik ken deze mogelijkheid niet	29	30
Ik heb het geprobeerd, maar het lukte niet	1	3
Ik vond het te veel moeite	4	5
Ik heb mijn twijfels over de veiligheid	10	9
Anders	13	13
Weet ik niet	2	3

Tabel 3.14

Huisartsen en medisch specialisten
Mate van wenselijkheid van online inzage door patiënten in het medisch dossier; van 2015 tot 2018.

	Huisartsen ***			
	2015 (n=396) (%)	2016 (n=316) (%)	2017 (n=290) (%)	2018 (n=297) (%)
Gewenst	39	42	34	35
Ongewenst	49	40	41	45
Weet niet/geen mening	12	19	25	21
	Medisch specialisten ***			
	2015 (n=385) (%)	2016 (n=274) (%)	2017 (n=253) (%)	2018 (n=295) (%)
Gewenst	40	49	53	63
Ongewenst	49	33	30	25
Weet niet/geen mening	11	19	17	12

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabellen hoofdstuk 3 → Online inzage in het medisch dossier

Tabel 3.15

Huisartsen en medisch specialisten
Percentage dat aangeeft het wenselijk of onwenselijk te vinden als patiënten uitslagen van onderzoek en laboratoriumbepalingen online inzien voordat ze met de huisarts/medisch specialist een afspraak hebben; in 2018.

	Huisartsen (n=295) (%)	Medisch specialisten (n=289) (%)
Wenselijk	31	35
Onwenselijk	69	65

Tabel 3.16

Huisartsen en medisch specialisten
Percentage dat positieve effecten van online inzage ervaart of verwacht; in 2018.

	Huisartsen (n=288) (%)	Medisch specialisten (n=279) (%)
Ja	26	38
Nee	47	30
Weet ik niet	27	32

Tabel 3.17

Huisartsen en medisch specialisten
Percentage dat negatieve effecten van online inzage ervaart of verwacht; in 2018.

	Huisartsen (n=288) (%)	Medisch specialisten (n=279) (%)
Ja	68	65
Nee	8	12
Weet ik niet	24	23

Tabel 3.18

Huisartsen en medisch specialisten
Percentage dat positieve of negatieve effecten van online inzage ervaart of verwacht, uitgesplitst naar artsen bij wie online inzage wel mogelijk is en niet mogelijk is; in 2018.

	Huisartsen		Medisch specialisten	
	Geen online inzage mogelijk (n=204) (%)	Wel online inzage mogelijk (n=84) (%)	Geen online inzage mogelijk (n=157) (%)	Wel online inzage mogelijk (n=122) (%)
Ervaart of verwacht positieve effecten van online inzage	20	42	31	48
Ervaart of verwacht negatieve effecten van online inzage	71	61	66	62

Tabel 3.19

Huisartsen en medisch specialisten
Percentage dat aangeeft welke positieve effecten online inzage heeft of kan hebben, van de artsen die aangaven positieve effecten van online inzage te ervaren of te verwachten; in 2018.

	Huisartsen (n=75) (%)	Medisch specialisten (n=106) (%)
<i>Online inzage leidt tot..</i>		
versterking van regie en zelfmanagement bij de patiënt	65	66
een groter gevoel van verantwoordelijkheid van de patiënt voor de eigen gezondheid	63	44
betere betrokkenheid van de patiënt bij de behandeling	52	54
meer inzicht van de patiënt in de behandeling	32	38
meer inzicht van de patiënt in de gezondheid	32	22
verbeterde mogelijkheid voor de patiënt om het dossier te controleren	23	17
een efficiënter consult – ik kan direct naar de kern van de zorgvraag	11	30
anders	8	7

Tabel 3.20

Huisartsen en medisch specialisten
Percentage dat aangeeft welke negatieve effecten online inzage heeft of kan hebben, van de artsen die aangaven negatieve effecten van online inzage te ervaren of te verwachten; in 2018.

	Huisartsen (n=196) (%)	Medisch specialisten (n=180) (%)
<i>Online inzage leidt tot..</i>		
onnodige misverstanden bij de patiënt	77	86
discussie over de inhoud van het dossier	68	61
extra tijdsdruk vanwege de benodigde uitleg aan patiënten	41	43
een toename van de tijd die ik kwijt ben met registratie	24	15
zorgen bij de arts vanwege eisen op gebied veiligheid en bescherming patiëntgegevens	23	17
het wegvallen van de bescherming die de patiënt geniet door het beroepsgeheim van de arts	22	21
druk bij mij om gegevens op de juiste manier vast te leggen	18	16
anders	13	14

Tabellen hoofdstuk 3 → Online inzage in het medisch dossier

Tabel 3.21

Huisartsen
Percentage dat aangeeft in hoeverre ze het eens zijn met verschillende stellingen over online inzage door patiënten; in 2018 (n=288).

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)	Weet niet (%)
<i>Online inzage..</i>						
is iets waar mijn patiënten behoefte aan hebben	6	15	41	28	4	8
is iets waar mijn praktijk klaar voor is	15	38	20	18	7	2
zorgt voor meer zorgvuldigheid in mijn dossiervoering	15	29	21	27	7	1
verandert de arts-patiënt relatie in positieve zin	10	25	41	15	2	8
vermindert bezorgdheid bij de patiënt	24	42	27	1	1	5

Tabel 3.22

Medisch specialisten
Percentage dat aangeeft in hoeverre ze het eens zijn met verschillende stellingen over online inzage door patiënten; in 2018 (n=279).

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)	Weet niet (%)
<i>Online inzage..</i>						
is iets waar mijn patiënten behoefte aan hebben	2	14	25	40	9	11
is iets waar mijn afdeling klaar voor is	8	30	23	27	8	5
zorgt voor meer zorgvuldigheid in mijn dossiervoering	9	26	23	30	10	2
verandert de arts-patiënt relatie in positieve zin	7	23	35	24	4	7
vermindert bezorgdheid bij de patiënt	17	33	33	8	1	8

Tabel 3.23

Verpleegkundigen
Percentage dat aangeeft of inzage door patiënten/mantelzorgers in een patiëntportaal gewenst is, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg; in 2018.

	Ouderenzorg (n=295) (%)	Ziekenhuiszorg (n=184) (%)	Huisartsenzorg (n=107) (%)
Gewenst	88	82	82
Ongewenst	2	4	5
Weet niet/ geen mening	10	14	13

Tabel 3.24

Verpleegkundigen in de ouderenzorg
Percentage dat aangeeft in hoeverre men het eens is met stellingen rondom de ervaren of verwachte gevolgen van patiëntportalen, volgens verpleegkundigen die een patiëntportaal relevant vinden; in 2018 (n=263-275).

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)
<i>Een patiëntportaal geeft de patiënt/mantelzorger..</i>					
meer inzicht in het behandelplan of zorg(leef)plan	0	3	11	61	25
meer inzicht in de gezondheid	0	9	29	55	7
een beter overzicht van de verleende zorg	0	2	12	67	19
meer regie over de eigen gezondheid of zorg	1	6	32	53	8
meer betrokkenheid bij de zorg	0	1	17	66	16
beter de mogelijkheid het zorgdossier te controleren	1	4	19	62	15
<i>Een patiëntportaal leidt tot..</i>					
meer zorgvuldigheid in de dossiervoering	0	6	20	63	10
beter inzicht in de (behandel) wensen van de patiënt	1	8	26	57	7
een afname van de tijd die ik kwijt ben met registratie	10	35	38	14	3
een toename van de tijd die ik kwijt ben met registratie	2	17	43	29	8
minder onrust bij de patiënt/mantelzorger	4	20	43	31	2
meer onrust bij de patiënt/mantelzorger	2	30	46	20	2
meer druk bij mij om gegevens op de juiste manier vast te leggen	3	20	24	40	14
<i>Een patiëntportaal..</i>					
vraagt extra tijd vanwege de uitleg aan patiënten	1	13	33	44	9
scheelt mij tijd omdat patiënten informatie al gezien hebben	6	24	38	32	0
verandert de relatie met de patiënt in positieve zin	3	12	56	28	1
is iets waar patiënten behoefte aan hebben	3	14	50	31	3
is iets waar mijn organisatie klaar voor is	2	9	37	43	9

Tabel 3.25

Verpleegkundigen in de ziekenhuiszorg
Percentage dat aangeeft in hoeverre men het eens is met stellingen rondom de ervaren of verwachte gevolgen van patiëntportalen, volgens verpleegkundigen die een patiëntportaal relevant vinden; in 2018 (n=149-153).

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)
<i>Een patiëntportaal geeft de patiënt/mantelzorger..</i>					
meer inzicht in het behandelplan of zorg(leef)plan	0	3	13	73	11
meer inzicht in de gezondheid	1	7	29	57	6
een beter overzicht van de verleende zorg	0	4	16	73	7
meer regie over de eigen gezondheid of zorg	0	4	30	57	10
meer betrokkenheid bij de zorg	0	1	19	65	15
beter de mogelijkheid het zorgdossier te controleren	0	6	23	59	13
<i>Een patiëntportaal leidt tot..</i>					
meer zorgvuldigheid in de dossiervoering	0	9	34	48	9
beter inzicht in de (behandel) wensen van de patiënt	0	10	33	53	4
een afname van de tijd die ik kwijt ben met registratie	9	37	46	7	1
een toename van de tijd die ik kwijt ben met registratie	1	13	52	27	7
minder onrust bij de patiënt/mantelzorger	5	13	54	28	1
meer onrust bij de patiënt/mantelzorger	1	19	57	20	3
meer druk bij mij om gegevens op de juiste manier vast te leggen	1	23	29	39	8
<i>Een patiëntportaal..</i>					
vraagt extra tijd vanwege de uitleg aan patiënten	1	15	30	49	6
scheelt mij tijd omdat patiënten informatie al gezien hebben	1	28	41	27	3
verandert de relatie met de patiënt in positieve zin	0	7	61	31	2
is iets waar patiënten behoefte aan hebben	1	1	35	56	7
is iets waar mijn organisatie klaar voor is	1	16	39	36	8

Tabel 3.26

Verpleegkundigen in de huisartsenzorg
Percentage dat aangeeft in hoeverre men het eens is met stellingen rondom de ervaren of verwachte gevolgen van patiëntportalen, volgens verpleegkundigen die een patiëntportaal relevant vinden; in 2018 (n=81-84).

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)
<i>Een patiëntportaal geeft de patiënt/mantelzorger..</i>					
meer inzicht in het behandelplan of zorg(leef)plan	0	2	10	67	20
meer inzicht in de gezondheid	0	5	27	59	10
een beter overzicht van de verleende zorg	0	7	12	67	13
meer regie over de eigen gezondheid of zorg	0	2	14	63	20
meer betrokkenheid bij de zorg	0	1	8	67	23
beter de mogelijkheid het zorgdossier te controleren	0	2	18	64	16
<i>Een patiëntportaal leidt tot..</i>					
meer zorgvuldigheid in de dossiervoering	1	12	25	55	6
beter inzicht in de (behandel) wensen van de patiënt	0	7	30	56	6
een afname van de tijd die ik kwijt ben met registratie	4	46	40	10	1
een toename van de tijd die ik kwijt ben met registratie	2	10	51	31	6
minder onrust bij de patiënt/mantelzorger	1	10	59	26	4
meer onrust bij de patiënt/mantelzorger	1	15	65	17	2
meer druk bij mij om gegevens op de juiste manier vast te leggen	4	17	17	53	10
<i>Een patiëntportaal..</i>					
vraagt extra tijd vanwege de uitleg aan patiënten	0	14	23	52	11
scheelt mij tijd omdat patiënten informatie al gezien hebben	1	20	48	28	2
verandert de relatie met de patiënt in positieve zin	0	6	47	43	4
is iets waar patiënten behoefte aan hebben	0	6	51	39	4
is iets waar mijn organisatie klaar voor is	1	16	47	31	5

Tabellen hoofdstuk 3 → Online inzage in het medisch dossier

Tabel 3.27

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening

Percentage dat aangeeft wanneer men van plan is om online gegevens in het medisch dossier van de huisarts in te zien, in het geval dit mogelijk is; in 2018.

	Zorggebruikers (n=464) (%)	Mensen met een chronische aandoening (n=479) (%)
Niet van plan	30	42
Wel van plan, maar niet binnen één maand	33	25
Wel van plan, en begint hier binnen één maand mee	15	14
Wel van plan, en begint hier direct mee	18	15
Ziet momenteel gegevens al online in	3	4

Tabel 3.28

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening

Percentage dat aangeeft in hoeverre men het eens is met stellingen rondom de bijdrage van online inzage bij de huisarts aan enkele aspecten, voor zichzelf en voor anderen; in 2018.

	Zorggebruikers (n=416-421)			Mensen met een chronische aandoening (n=412-421)		
	Oneens (%)	Neutraal (%)	Eens (%)	Oneens (%)	Neutraal (%)	Eens (%)
<i>Online inzage bij de huisarts draagt voor mijzelf bij aan:</i>						
een beter overzicht van de zorg die ik gekregen heb	7	29	64	9	42	50
beter geïnformeerd zijn over mijn gezondheid of behandeling	9	31	60	10	35	54
Een beter begrip van mijn gezondheid of ziekte	14	38	48	14	40	46
beter zelf beslissingen kunnen nemen over mijn gezondheid of zorg	17	41	42	18	44	38
beter in staat zijn voor mezelf te zorgen	24	46	30	19	45	36
betere kwaliteit van het medisch dossier	13	39	48	13	51	36
betere controle van de gegevens in het medisch dossier	9	30	61	10	36	54
meer betrokkenheid bij de behandeling	13	34	54	13	35	52
betere voorbereiding van een afspraak	11	37	52	13	39	48
een groter gevoel van onrust	55	29	16	51	34	15

Vervolg tabel 3.28

	Zorggebruikers (n=350-355)			Mensen met een chronische aandoening (n=295-307)		
	Oneens (%)	Neutraal (%)	Eens (%)	Oneens (%)	Neutraal (%)	Eens (%)
<i>Online inzage bij de huisarts draagt voor anderen bij aan:</i>						
een beter overzicht van de zorg die ik gekregen heb	7	37	56	9	48	43
beter geïnformeerd zijn over mijn gezondheid of behandeling	6	39	55	9	48	43
een beter begrip van mijn gezondheid of ziekte	9	51	40	9	56	35
beter zelf beslissingen kunnen nemen over mijn gezondheid of zorg	13	57	30	14	59	27
beter in staat zijn voor mezelf te zorgen	18	60	22	15	63	22
betere kwaliteit van het medisch dossier	13	45	42	11	56	33
betere controle van de gegevens in het medisch dossier	9	42	49	9	50	41
meer betrokkenheid bij de behandeling	7	52	41	9	52	39
betere voorbereiding van een afspraak	7	49	45	10	52	37
een groter gevoel van onrust	36	50	14	26	59	15

Tabellen hoofdstuk 3 → Online inzage in het medisch dossier

Tabel 3.29

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening
Ervaringen met online inzage in het medisch dossier bij de medisch specialist volgens mensen die hier inzage in hadden; in 2018.

Zorggebruikers (n=13-15)						
	1	2	3	4	5	
<i>Online inzage in het medisch dossier van mijn medisch specialist vind ik..</i>						
moeilijk	n=2	n=0	n=2	n=5	n=5	makkelijk
duidelijke informatie bevatten	n=2	n=5	n=2	n=2	n=3	onduidelijke informatie bevatten
belangrijk	n=8	n=4	n=0	n=1	n=1	onbelangrijk
veel inzicht geven in mijn gezondheid	n=5	n=5	n=3	n=0	n=1	weinig inzicht geven in mijn gezondheid
veel betrokkenheid bij mijn behandeling geven	n=4	n=7	n=2	n=0	n=0	weinig betrokkenheid bij mijn behandeling geven
weinig vertrouwen geven in mijn specialist	n=1	n=2	n=3	n=3	n=6	veel vertrouwen geven in mijn specialist
Mensen met een chronische aandoening (n=18-19)						
	1	2	3	4	5	
<i>Online inzage in het medisch dossier van mijn medisch specialist vind ik..</i>						
moeilijk	n=2	n=2	n=2	n=8	n=4	makkelijk
duidelijke informatie bevatten	n=4	n=8	n=2	n=3	n=1	onduidelijke informatie bevatten
belangrijk	n=10	n=7	n=1	n=0	n=0	onbelangrijk
veel inzicht geven in mijn gezondheid	n=6	n=8	n=3	n=1	n=0	weinig inzicht geven in mijn gezondheid
veel betrokkenheid bij mijn behandeling geven	n=5	n=11	n=2	n=0	n=0	weinig betrokkenheid bij mijn behandeling geven
weinig vertrouwen geven in mijn specialist	n=1	n=4	n=4	n=4	n=6	veel vertrouwen geven in mijn specialist

Tabel 3.30

Huisartsen
Percentage dat aangeeft in hoeverre ze het eens zijn met twee stellingen over online inzage; in 2018 (n=274).

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)	Weet niet (%)
Ik ben bezorgd dat online inzage de veiligheid van medische gegevens van de patiënt in gevaar brengt	2	13	18	36	31	0
Ik heb vertrouwen dat de medewerkers van de praktijk zorgen voor voldoende hulp en ondersteuning aan de patiënten bij het gaan gebruiken van online inzage	12	22	27	32	3	4

Tabel 3.31

Medisch specialisten
Percentage dat aangeeft in hoeverre ze het eens zijn met twee stellingen over online inzage; in 2018 (n=266).

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)	Weet niet (%)
Ik ben bezorgd dat online inzage de veiligheid van medische gegevens van de patiënt in gevaar brengt	3	21	24	33	18	1
Ik heb vertrouwen dat de medewerkers van de afdeling zorgen voor voldoende hulp en ondersteuning aan de patiënten bij het gaan gebruiken van online inzage	11	24	30	28	3	3
Ik heb vertrouwen dat de zorgorganisatie zorgt voor voldoende hulp en ondersteuning aan de patiënten bij het gaan gebruiken van online inzage	12	23	27	32	3	3

Tabel 3.32

Verpleegkundigen in de ouderenzorg
Percentage dat aangeeft in hoeverre ze het eens zijn met drie stellingen over patiëntportalen; in 2018 (n=305-307).

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)
Ik ben bezorgd dat het patiëntportaal de veiligheid van de gegevens van de patiënten in gevaar brengt	5	43	35	13	4
Ik heb vertrouwen dat mijn organisatie zorgt voor voldoende hulp en ondersteuning aan mij bij het gaan gebruiken van het portaal	4	9	24	54	9
Ik heb vertrouwen dat mijn organisatie zorgt voor voldoende hulp en ondersteuning aan (mijn) patiënten bij het gaan gebruiken van het portaal	3	11	35	45	6

Tabellen hoofdstuk 3 → Online inzage in het medisch dossier

Tabel 3.33

Verpleegkundigen in de ziekenhuiszorg
Percentage dat aangeeft in hoeverre ze het eens zijn met drie stellingen over patiëntportalen; in 2018 (n=187).

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)
Ik ben bezorgd dat het patiëntportaal de veiligheid van de gegevens van de patiënten in gevaar brengt	6	30	41	21	2
Ik heb vertrouwen dat mijn organisatie zorgt voor voldoende hulp en ondersteuning aan mij bij het gaan gebruiken van het portaal	4	11	33	50	3
Ik heb vertrouwen dat mijn organisatie zorgt voor voldoende hulp en ondersteuning aan (mijn) patiënten bij het gaan gebruiken van het portaal	3	12	41	41	3

Tabel 3.34

Verpleegkundigen in de huisartsenzorg
Percentage dat aangeeft in hoeverre ze het eens zijn met drie stellingen over patiëntportalen; in 2018 (n=109).

	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)
Ik ben bezorgd dat het patiëntportaal de veiligheid van de gegevens van de patiënten in gevaar brengt	6	29	31	30	4
Ik heb vertrouwen dat mijn organisatie zorgt voor voldoende hulp en ondersteuning aan mij bij het gaan gebruiken van het portaal	1	8	35	51	5
Ik heb vertrouwen dat mijn organisatie zorgt voor voldoende hulp en ondersteuning aan (mijn) patiënten bij het gaan gebruiken van het portaal	1	14	47	36	3

Tabel 3.35

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening
Percentage dat aangeeft in hoeverre ze het eens zijn met twee stellingen over online inzage; in 2018.

	Zorggebruikers (n=424-426)				
	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)
Ik ben bezorgd dat online inzage mijn privacy zal schaden	12	32	27	21	9
Ik heb vertrouwen dat mijn huisarts zorgt voor voldoende hulp en ondersteuning bij het gaan gebruiken van online inzage	2	5	32	48	13
	Mensen met een chronische aandoening (n=437-441)				
	Helemaal oneens (%)	Oneens (%)	Niet oneens/niet eens (%)	Eens (%)	Helemaal eens (%)
Ik ben bezorgd dat online inzage mijn privacy zal schaden	13	35	30	16	5
Ik heb vertrouwen dat mijn huisarts zorgt voor voldoende hulp en ondersteuning bij het gaan gebruiken van online inzage	5	4	23	49	19

Tabel 3.36

Huisartsen
Percentage dat aangeeft bij wie de verantwoordelijkheid ligt bij online inzage in het patiëntendossier door patiënten (meerdere antwoorden mogelijk); in 2018 (n=275).

	Ikzelf (huisarts) (%)	Ondersteuners van de huisarts ¹ (%)	De patiënt zelf ² (%)	De overheid (%)	Anders (%)	Weet niet (%)
<i>Wie is er volgens de huisarts verantwoordelijk voor dat..</i>						
patiënten geïnformeerd worden dat digitale inzage mogelijk is	68	31	15	30	6	0
patiënten leren hoe zij online hun gegevens kunnen inzien	22	32	53	27	10	12
patiënten begrijpen wat er in hun patiëntendossier staat	58	39	42	12	8	12
patiënten digitale inzage gaan gebruiken	19	16	60	19	7	16
patiënten digitale inzage blijven gebruiken	16	14	64	14	6	16
medische gegevens accuraat en volledig zijn	95	50	14	2	5	3

¹ assistent en/of POH
² en/of mantelzorgers

Tabellen hoofdstuk 3 → Online inzage in het medisch dossier

Tabel 3.37

Medisch specialisten
Percentage dat aangeeft bij wie de verantwoordelijkheid ligt bij online inzage in het patiëntendossier door patiënten (meerdere antwoorden mogelijk); in 2018 (n=269).

	Ikzelf (medisch specialist) (%)	Ondersteuners van de medisch specialist ¹ (%)	De patiënt zelf ² (%)	De overheid (%)	Anders (%)	Weet niet (%)
<i>Wie is er volgens de medisch specialist verantwoordelijk voor dat..</i>						
patiënten geïnformeerd worden dat digitale inzage mogelijk is	39	50	17	23	30	4
patiënten leren hoe zij online hun gegevens kunnen inzien	5	39	43	16	36	5
patiënten begrijpen wat er in hun patiëntendossier staat	59	27	39	6	11	8
patiënten digitale inzage gaan gebruiken	13	13	65	15	18	10
patiënten digitale inzage blijven gebruiken	12	10	70	10	16	12
medische gegevens accuraat en volledig zijn	93	32	11	1	10	1

¹ verpleegkundigen of assistenten
² en/of mantelzorgers

Tabel 3.38

Huisartsen
Percentage dat aangeeft bij wie de hoofdverantwoordelijkheid ligt bij het faciliteren van online inzage door patiënten; in 2018 (n=274).

	De huisarts(en) (%)	Het bestuur ¹ (%)	ICT Leve-rancier (%)	Overheid (%)	Zorgver-zekeraars (%)	Beroeps-ver. / branche-org. ² (%)
<i>Wie is er volgens de huisarts hoofdverantwoordelijk voor..</i>						
het mogelijk maken van digitale inzage in de praktijk vanaf 2020	19	5	37	23	9	7
de waarborging van de privacy en informatiebeveiliging in de praktijk m.b.t. digitale inzage	21	6	55	15	2	2
de doorontwikkeling van de mogelijkheden in de praktijk m.b.t. online inzage	11	6	62	11	4	7
toegankelijkheid van het dossier voor mensen met een functiebeperking of lage digitale vaardigheden	10	2	36	38	5	9

¹ bijv. van gezondheidscentrum
² In de vraagstelling stond beroepsvereniging/brancheorganisatie

Tabel 3.39

Medisch specialisten
Percentage dat aangeeft bij wie de hoofdverantwoordelijkheid ligt bij het faciliteren van online inzage door patiënten; in 2018 (n=267).

	De medisch specialisten (%)	Medisch informatiemanager zoals CMIO (%)	Bestuur zorgorganisatie (%)	ICT Leve-rancier (%)	Overheid (%)	Zorgver-zekeraar (%)	Beroeps-ver. / branche-org. ¹ (%)
<i>Wie is er volgens de medisch specialist hoofdverantwoordelijk voor..</i>							
het mogelijk maken van digitale inzage op de afdeling vanaf 2020	6	8	65	8	11	1	1
de waarborging van de privacy en informatiebeveiliging op de afdeling m.b.t. digitale inzage	1	11	56	22	9	0	1
de doorontwikkeling van de mogelijkheden op de afdeling m.b.t. online inzage	5	21	39	29	3	1	1
toegankelijkheid van het dossier voor mensen met een functiebeperking of lage digitale vaardigheden	3	9	33	31	20	1	3

¹ In de vraagstelling stond beroepsvereniging/brancheorganisatie

Tabel 3.40

Verpleegkundigen in de ouderenzorg
Percentage dat aangeeft bij wie de verantwoordelijkheid ligt bij online inzage in het patiëntdossier door patiënten of mantelzorgers (meerdere antwoorden mogelijk); in 2018 (n=309).

	Ikzelf (%)	Arts (%)	Patiënt/mantelzor-ger (%)	Overheid (%)	Anders (%)	Weet ik niet/ geen mening (%)
<i>Wie is er volgens de verpleegkundigen in de ouderenzorg verantwoordelijk voor dat..</i>						
patiënten/mantelzorgers geïnformeerd worden dat er een patiëntportaal is	66	14	10	8	30	9
patiënten/mantelzorgers leren hoe zij gegevens in kunnen zien	59	6	27	5	32	8
patiënten/mantelzorgers begrijpen wat er in het portaal staat	68	17	24	4	21	10
patiënten/mantelzorgers het portaal gaan gebruiken	41	4	53	5	19	10
patiënten/mantelzorgers het portaal blijven gebruiken	37	5	56	2	17	12
gegevens in het portaal kloppen en volledig zijn	80	35	26	2	19	6

Tabellen hoofdstuk 3 → Online inzage in het medisch dossier

Tabel 3.41

Verpleegkundigen in de ziekenhuiszorg

Percentage dat aangeeft bij wie de verantwoordelijkheid ligt bij online inzage in het patiëntdossier door patiënten of mantelzorgers (meerdere antwoorden mogelijk; in 2018 (n=193).

	Ikzelf (%)	Arts (%)	Patiënt/mantelzorgers (%)	Overheid (%)	Anders (%)	Weet ik niet/geen mening (%)
<i>Wie is er volgens de verpleegkundigen in de ziekenhuiszorg verantwoordelijk voor dat..</i>						
patiënten/mantelzorgers geïnformeerd worden dat er een patiëntportaal is	50	59	13	23	27	10
patiënten/mantelzorgers leren hoe zij gegevens in kunnen zien	44	22	26	11	39	13
patiënten/mantelzorgers begrijpen wat er in het portaal staat	50	58	25	7	15	12
patiënten/mantelzorgers het portaal gaan gebruiken	35	30	58	18	16	13
patiënten/mantelzorgers het portaal blijven gebruiken	34	31	61	11	13	15
gegevens in het portaal kloppen en volledig zijn	65	76	34	7	20	10

Tabel 3.42

Verpleegkundigen in de huisartsenzorg

Percentage dat aangeeft bij wie de verantwoordelijkheid ligt bij online inzage in het patiëntdossier door patiënten of mantelzorgers (meerdere antwoorden mogelijk; in 2018 (n=112).

	Ikzelf (%)	Arts (%)	Patiënt/mantelzorgers (%)	Overheid (%)	Anders (%)	Weet ik niet/geen mening (%)
<i>Wie is er volgens de verpleegkundigen in de huisartsenzorg verantwoordelijk voor dat..</i>						
patiënten/mantelzorgers geïnformeerd worden dat er een patiëntportaal is	69	66	17	26	13	10
patiënten/mantelzorgers leren hoe zij gegevens in kunnen zien	54	33	32	17	29	9
patiënten/mantelzorgers begrijpen wat er in het portaal staat	62	53	39	9	16	9
patiënten/mantelzorgers het portaal gaan gebruiken	41	31	65	13	17	12
patiënten/mantelzorgers het portaal blijven gebruiken	39	29	67	9	13	12
gegevens in het portaal kloppen en volledig zijn	73	71	38	5	13	10

Tabel 3.43

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening

Percentage dat aangeeft bij wie de verantwoordelijkheid ligt bij online inzage in het medisch dossier bij de huisarts (meerdere antwoorden mogelijk); in 2018.

	Zorggebruikers (n=396-410)				
	Ikzelf (%)	Huisarts (%)	Ondersteuners van de huisarts ¹ (%)	Overheid (%)	Zorgverzekeraar (%)
<i>Stel: u kunt online uw medisch dossier inzien bij uw huisarts.</i>					
Wie zou u moeten vertellen dat dit kan?	12	46	19	15	8
Wie zou u moeten leren hoe u dit gebruikt?	29	16	35	12	8
Wie moet ervoor zorgen dat u online inzage gaat gebruiken?	58	15	10	11	7
Wie moet ervoor zorgen dat u online inzage blijft gebruiken?	62	13	11	7	6
	Mensen met een chronische aandoening (n=420-440)				
	Ikzelf (%)	Huisarts (%)	Ondersteuners van de huisarts ¹ (%)	Overheid (%)	Zorgverzekeraar (%)
Wie zou u moeten vertellen dat dit kan?	12	48	27	8	5
Wie zou u moeten leren hoe u dit gebruikt?	25	19	42	7	6
Wie moet ervoor zorgen dat u online inzage gaat gebruiken?	55	21	14	5	4
Wie moet ervoor zorgen dat u online inzage blijft gebruiken?	57	18	17	4	4

¹ Assistent en/of POH

Gemak en service voor zorggebruikers

Tabel 4.1

Huisartsen

Percentage dat aangeeft op welke manieren een patiënt online contact kan opnemen met henzelf of de praktijk; van 2013 tot 2018.

	2013 (n=235) (%)	2014 (n=171) (%)	2015 (n=396) (%)	2016 (n=316) (%)	2017 (n=290) (%)	2018 (n=298) (%)
<i>Patiënten van mijn praktijk kunnen..</i>						
via internet een afspraak maken met de huisarts***	14	18	27	37	44	53
via internet een herhaalrecept bij de huisarts aanvragen**	66	67	72	75	76	81
via internet een verwijzing aanvragen**	27	31	28	32	37	39
via e-mail of een website een vraag stellen aan de huisarts	56	49	58	60	62	n/a ¹
via internet een gesprek voeren met de huisarts, waarbij patiënt en huisarts elkaar kunnen zien	0	1	1	2	1	n/a ¹

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

¹ Deze vraag is dit jaar niet (op dezelfde manier) gesteld

Tabellen hoofdstuk 4 → Gemak en service voor zorggebruikers

Tabel 4.2

Huisartsen
Percentage dat aangeeft op welke manieren een patiënt online contact kan opnemen met henzelf of de praktijk; in 2018 (n=298).

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
<i>Patiënten van mijn praktijk kunnen..</i>					
via internet een afspraak maken met de huisarts	53	13	12	16	5
via internet een herhaalrecept bij de huisarts aanvragen	81	5	6	6	2
via internet een verwijzing aanvragen	39	4	4	30	23
een medisch inhoudelijke vraag stellen via beveiligde e-mail	40	12	11	21	15
een medisch inhoudelijke vraag stellen via een beveiligd portaal	41	11	17	21	9

Tabel 4.3

Medisch specialisten
Percentage dat aangeeft op welke manieren een patiënt online contact kan opnemen met henzelf of de afdeling; van 2013 tot 2018.

	2013 (n=266) (%)	2014 (n=161) (%)	2015 (n=386) (%)	2016 (n=274) (%)	2017 (n=253) (%)	2018 (n=295) (%)
<i>Patiënten van mijn afdeling kunnen..</i>						
via internet een afspraak maken met de medisch specialist	20	24	23	20	24	24
via internet een herhaalrecept bij de medisch specialist aanvragen***	11	9	14	20	22	24
via e-mail of een website een vraag stellen aan de medisch specialist	42	36	34	34	46	n/a ¹
via internet een gesprek voeren met de medisch specialist, waarbij patiënt en medisch specialist elkaar kunnen zien*	4	3	4	4	4	8

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001
1 Deze vraag is dit jaar niet (op dezelfde manier) gesteld

Tabel 4.4

Medisch specialisten
Percentage dat aangeeft op welke manieren een patiënt online contact kan opnemen met henzelf of de afdeling; in 2018 (n=295).

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
<i>Patiënten van mijn afdeling kunnen..</i>					
via internet een afspraak maken met de medisch specialist	24	23	23	19	11
via internet een herhaalrecept bij de medisch specialist aanvragen	24	9	26	16	24
een medisch inhoudelijke vraag stellen via beveiligde e-mail	26	15	24	21	14
een medisch inhoudelijke vraag stellen via een beveiligd portaal	25	18	28	19	11
via internet een gesprek voeren met de medisch specialist, waarbij patiënt en medisch specialist elkaar kunnen zien	8	10	31	26	25

Tabel 4.5

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening
Percentage dat aangeeft contact met de huisarts te hebben gehad in het afgelopen jaar; in 2018.

	Zorggebruikers (n=404) (%)	Mensen met een chronische aandoening (n=436) (%)
Nee	21	6
Ja	79	94

Tabellen hoofdstuk 4 → Gemak en service voor zorggebruikers

Tabel 4.6

Zorggebruikers

Percentage dat aangeeft dat de huisarts de mogelijkheid biedt om online contact te hebben, van de zorggebruikers die het afgelopen jaar contact hadden; van 2013 tot 2018.

	2013 (n=565- 573) (%)	2014 (n=580- 587) (%)	2015 (n=555- 562) (%)	2016 (n=429- 433) (%)	2017 (n=425- 430) (%)	2018 (n=313- 318) (%)
Via internet een afspraak maken***	7	13	12	15	20	22
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak	4	5	4	10	11	n/a ¹
Via internet een herhaalrecept aanvragen***	21	30	29	33	35	38
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener***	10	14	14	15	17	15 ²
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	1	1	1	1	1	n/a ¹

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

¹ Deze vraag is dit jaar niet gesteld

² In 2018 is de optie 'Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverleners' in de vragenlijst opgesplitst in 'Via e-mail of een website een niet-medische vraag stellen' en 'Via e-mail of een website een medisch inhoudelijke vraag stellen'. Het percentage gepresenteerd in de figuur is het percentage zorggebruikers dat op tenminste één van de twee heeft aangegeven dat het mogelijk is.

Tabel 4.7

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening

Beschikbaarheid van online contact met de huisarts volgens de mensen die het afgelopen jaar contact hadden; in 2018.

	Zorggebruikers (n=313-318)			Mensen met een chronische aandoening (n=364-373)		
	Dit is mogelijk (%)	Weet niet of dit mogelijk is (%)	Dit is niet mogelijk (%)	Dit is mogelijk (%)	Weet niet of dit mogelijk is (%)	Dit is niet mogelijk (%)
Via internet een afspraak maken	22	53	25	28	50	22
Via internet een herhaalrecept aanvragen	38	46	16	40	46	14
Via e-mail of website een niet-medische vraag stellen	11	71	18	13	71	15
Via e-mail of website een medisch inhoudelijke vraag stellen	13	69	18	18	67	15

Tabel 4.8

Zorggebruikers

Percentage dat aangeeft gebruik te hebben gemaakt van online contactmogelijkheden met de huisarts, van de zorggebruikers die het afgelopen jaar contact hadden; van 2013 tot 2018.

	2013 (n=566- 575) (%)	2014 (n=563- 573) (%)	2015 (n=549- 555) (%)	2016 (n=426- 430) (%)	2017 (n=422- 425) (%)	2018 (n=310- 315) (%)
Via internet een afspraak maken***	2	4	4	6	9	7
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak	1	2	1	3	5	n/a ¹
Via internet een herhaalrecept aanvragen**	11	18	15	16	18	18
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener	3	4	4	3	4	4 ²
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	0	1	1	0	0	n/a ¹

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001.

¹ Deze vraag is dit jaar niet gesteld

² In 2018 is de optie 'Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverleners' in de vragenlijst opgesplitst in 'Via e-mail of een website een niet-medische vraag stellen' en 'Via e-mail of een website een medisch inhoudelijke vraag stellen'. Het percentage gepresenteerd in de figuur is het percentage zorggebruikers dat op tenminste één van de twee heeft aangegeven dat het mogelijk is.

Tabel 4.9

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening

Percentage zorggebruikers dat aangeeft gebruik te hebben gemaakt van online contactmogelijkheden met de huisarts, van de zorggebruikers die in het afgelopen jaar contact hadden; in 2018.

	Zorggebruikers (n=310-315)			
	Heeft hier het afgelo- pen jaar tenminste een keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Via internet een afspraak maken	7	42	28	23
Via internet een herhaalrecept aanvragen	18	42	23	17
Via e-mail of website een niet-medische vraag stellen	1	32	36	31
Via e-mail of website een medisch inhoudelijke vraag stellen	3	36	31	30

Tabellen hoofdstuk 4 → Gemak en service voor zorggebruikers

Vervolg tabel 4.9

Mensen met een chronische aandoening (n=352-363)				
	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste een keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Via internet een afspraak maken	8	29	34	28
Via internet een herhaalrecept aanvragen	22	28	27	23
Via e-mail of website een niet-medische vraag stellen	3	20	39	38
Via e-mail of website een medisch inhoudelijke vraag stellen	5	26	34	35

Tabel 4.10

Zorggebruikers

Percentage zorggebruikers dat aangeeft online contactmogelijkheden te willen hebben met de huisarts, van de zorggebruikers die het afgelopen jaar contact hadden; van 2013 tot 2018.

	2013 (n=566-575) (%)	2014 (n=563-573) (%)	2015 (n=549-555) (%)	2016 (n=426-430) (%)	2017 (n=422-425) (%)	2018 (n=310-315) (%)
Via internet een afspraak maken***	34	46	47	45	46	42
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak	34	46	48	47	53	n/a ¹
Via internet een herhaalrecept aanvragen	45	50	48	47	48	42
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener**	35	44	39	36	42	41 ²
Via internet een gesprek voeren, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	14	19	18	21	21	n/a ¹

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

¹ Deze vraag is dit jaar niet gesteld

² In 2018 is de optie 'Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverleners' in de vragenlijst opgesplitst in 'Via e-mail of een website een niet-medische vraag stellen' en 'Via e-mail of een website een medisch inhoudelijke vraag stellen'. Het percentage gepresenteerd in de figuur is het percentage zorggebruikers dat op tenminste één van de twee heeft aangegeven dat het mogelijk is.

Tabel 4.11

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening

Percentage dat aangeeft contact met een medisch specialist te hebben gehad in het afgelopen jaar; in 2018.

	Zorggebruikers (n=405) (%)	Mensen met een chronische aandoening (n=432) (%)
Nee	56	30
Ja	44	70

Tabel 4.12

Zorggebruikers

Percentage dat aangeeft dat de medisch specialist de mogelijkheid biedt om online contact te hebben, van de zorggebruikers die het afgelopen jaar contact hadden; van 2013 tot 2018.

	2013 (n=338-340) (%)	2014 (n=311-321) (%)	2015 (n=331-335) (%)	2016 (n=293-299) (%)	2017 (n=277-281) (%)	2018 (n=198-201) (%)
Via internet een afspraak maken***	7	13	11	13	17	21
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak	8	12	18	30	34	n/a ¹
Via internet een herhaalrecept aanvragen***	4	5	5	9	11	12
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener***	5	6	6	9	12	15 ²
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	3	1	1	1	1	n/a ¹

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

¹ Deze vraag is dit jaar niet gesteld

² In 2018 is de optie 'Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverleners' in de vragenlijst opgesplitst in 'Via e-mail of een website een niet-medische vraag stellen' en 'Via e-mail of een website een medisch inhoudelijke vraag stellen'. Het percentage gepresenteerd in de figuur is het percentage zorggebruikers dat op tenminste één van de twee heeft aangegeven dat het mogelijk is.

Tabel 4.13

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening

Beschikbaarheid van online contact met de medisch specialist volgens de mensen die het afgelopen jaar contact hadden (% mensen); in 2018.

	Zorggebruikers (n=198-201)			Mensen met een chronische aandoening (n=276-282)		
	Dit is mogelijk (%)	Weet niet of dit mogelijk is (%)	Dit is niet mogelijk (%)	Dit is mogelijk (%)	Weet niet of dit mogelijk is (%)	Dit is niet mogelijk (%)
Via internet een afspraak maken	21	59	20	19	61	20
Via internet een herhaalrecept aanvragen	12	69	19	10	71	19
Via e-mail of website een niet-medische vraag stellen	11	73	16	6	76	17
Via e-mail of website een medisch inhoudelijke vraag stellen	14	71	15	11	72	17

Tabellen hoofdstuk 4 → Gemak en service voor zorggebruikers

Tabel 4.14

Zorggebruikers

Percentage dat aangeeft gebruik te hebben gemaakt van online contactmogelijkheden met de medisch specialist, van de zorggebruikers die het afgelopen jaar contact hadden; van 2013 tot 2018.

	2013 (n=343- 349) (%)	2014 (n=310- 314) (%)	2015 (n=328- 333) (%)	2016 (n=292- 297) (%)	2017 (n=272- 278) (%)	2018 (199-200) (%)
Via internet een afspraak maken*	4	5	3	6	10	11
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak	6	7	10	17	21	n/a ¹
Via internet een herhaalrecept aanvragen	2	2	3	4	5	2
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener	2	3	3	3	4	4 ²
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	1	1	1	0	0	n/a ¹

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

¹ Deze vraag is dit jaar niet gesteld

² In 2018 is de optie 'Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverleners' in de vragenlijst opgesplitst in 'Via e-mail of een website een niet-medische vraag stellen' en 'Via e-mail of een website een medisch inhoudelijke vraag stellen'. Het percentage gepresenteerd in de figuur is het percentage zorggebruikers dat op tenminste één van de twee heeft aangegeven dat het mogelijk is.

Tabel 4.15

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening

Percentage dat aangeeft gebruik te hebben gemaakt van online contactmogelijkheden met de huisarts, van de mensen die het afgelopen jaar contact hadden; in 2018.

Zorggebruikers (n=199-200)				
	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste een keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Via internet een afspraak maken	11	39	29	22
Via internet een herhaalrecept aanvragen	2	44	30	24
Via e-mail of website een niet-medische vraag stellen	2	31	36	31
Via e-mail of website een medisch inhoudelijke vraag stellen	3	37	32	29

Vervolg tabel 4.15

Mensen met een chronische aandoening (n=275-280)				
	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste een keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Via internet een afspraak maken	11	29	33	28
Via internet een herhaalrecept aanvragen	2	33	37	27
Via e-mail of website een niet-medische vraag stellen	1	23	39	37
Via e-mail of website een medisch inhoudelijke vraag stellen	2	28	39	31

Tabel 4.16

Zorggebruikers

Percentage dat aangeeft online contactmogelijkheden te willen hebben met de medisch specialist, van de zorggebruikers die het afgelopen jaar contact hadden; van 2013 tot 2018.

	2013 (n=343- 349) (%)	2014 (n=310- 314) (%)	2015 (n=328- 333) (%)	2016 (n=292- 297) (%)	2017 (n=272- 278) (%)	2018 (n=199- 200) (%)
Via internet een afspraak maken***	29	46	44	43	43	39
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak	34	49	44	43	44	n/a ¹
Via internet een herhaalrecept aanvragen*	41	50	45	48	50	44
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener**	34	40	36	35	39	43 ²
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	17	20	20	23	23	n/a ¹

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

¹ Deze vraag is dit jaar niet gesteld

² In 2018 is de optie 'Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverleners' in de vragenlijst opgesplitst in 'Via e-mail of een website een niet-medische vraag stellen' en 'Via e-mail of een website een medisch inhoudelijke vraag stellen'. Het percentage gepresenteerd in de figuur is het percentage zorggebruikers dat op tenminste één van de twee heeft aangegeven dat het mogelijk is.

Zelfmanagement en Persoonlijke Gezondheidsomgevingen

Tabel 5.1

Zorggebruikers

Percentage dat aangeeft het afgelopen jaar ten minste één keer gebruik te hebben gemaakt van genoemde opties; van 2013 tot 2018.

	2013 (n=716- 729) (%)	2014 (n=702- 719) (%)	2015 (n=695- 720) (%)	2016 (n=560- 565) (%)	2017 (n=526- 535) (%)	2018 (401-402) (%)
Via internet informatie gezocht over een ziekte of behandeling	66	65	66	68	72	64
Via internet informatie gezocht of ik met een bepaald probleem naar de huisarts zou moeten	39	39	39	37	44	37
Via internet informatie gezocht over voeding en bewegen	48	50	49	51	55	n/a ¹
Aan mijn zorgverlener informatie voorgelegd die ik op internet heb gevonden	n/a ¹	14	17	16	24	n/a ¹
Via internet informatie gezocht om een keuze te maken voor een bepaalde zorgverlener of zorgorganisatie	n/a ¹	24	26	25	34	n/a ¹

¹ Deze vraag is dit jaar niet gesteld

Tabel 5.2
Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening
Percentage dat aangeeft via internet informatie te hebben opgezocht over gezondheid en zorg; in 2018.

	Zorggebruikers (n=401-402)			
	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste een keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Via internet informatie gezocht over een ziekte of behandeling	64	11	18	7
Via internet informatie gezocht of ik met een bepaald probleem naar de huisarts zou moeten	37	15	30	18
Mensen met een chronische aandoening (n=393-400)				
	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste een keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Via internet informatie gezocht over een ziekte of behandeling	58	8	18	17
Via internet informatie gezocht of ik met een bepaald probleem naar de huisarts zou moeten	32	12	30	26

Tabel 5.3
Zorggebruikers
Percentage dat aangeeft het afgelopen jaar ten minste één keer informatie te hebben bijgehouden over gezondheid en zorg, via een website of met een telefoon, tablet of ander apparaat; van 2013 tot 2018.

	2013 (n=713-730) (%)	2014 (n=690-717) (%)	2015 (n=682-716) (%)	2016 (n=532-561) (%)	2017 (n=517-532) (%)	2018 (n=392-397) (%)
Zelf gegevens bijgehouden over mijn gezondheid via internet of met een app op mijn telefoon of tablet***	4	9	12	16	19	14
Zelf gegevens bijgehouden over mijn voeding en/of dieet via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	n/a ¹	8	11	12	18	n/a ¹
Een apparaat of mobiele app gebruikt dat mijn lichamelijke activiteit bijhoudt, zoals een stappenteller bijv. tijdens het sporten***	n/a ¹	12	19	22	30	34
Zelf gegevens bijgehouden over mijn doktersbezoeken en/of behandelingen via internet of met een app op mijn telefoon of tablet*	n/a ¹	3	7	6	8	5
Zelf gezondheidswaarden gemeten (zoals gewicht of bloeddruk) en deze waarden bijgehouden via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	n/a ¹	11	13	13	14	11
Een apparaat gebruikt dat geregeld gezondheidswaarden (zoals bloeddruk of bloedsuikerwaarden) meet en verstuurt naar mijn zorgverlener of het ziekenhuis**	2	3	4	4	5	5
Een automatische herinnering om medicijnen in te nemen ingesteld op mijn telefoon***	2	5	6	9	7	7

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001
1 Deze vraag is dit jaar niet gesteld

Tabellen hoofdstuk 5 → Zelfmanagement en Persoonlijke Gezondheidsomgevingen

Tabel 5.4
Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening
Percentage dat aangeeft zelf informatie te hebben bijgehouden over gezondheid en zorg, via een website of met een telefoon, tablet of ander apparaat; in 2018.

	Zorggebruikers (n=399-401)			
	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste een keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Zelf gegevens bijgehouden over mijn gezondheid via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	14	13	41	32
Zelf gegevens bijgehouden over mijn doktersbezoeken en/of behandelingen via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	5	20	39	35
Zelf gezondheidswaarden gemeten (zoals gewicht of bloeddruk) en deze waarden bijgehouden via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	11	21	40	28
Een apparaat of mobiele app gebruikt dat mijn lichamelijke activiteit bijhoudt, zoals een stappenteller bijv. tijdens het sporten	34	13	27	25
Een apparaat gebruikt dat geregeld gezondheidswaarden (zoals bloeddruk of bloedsuikerwaarden) meet en verstuurt naar mijn zorgverlener of het ziekenhuis	5	27	39	29
Een automatische herinnering om medicijnen in te nemen ingesteld op mijn telefoon	7	31	32	30
Een apparaat of speciale app gebruikt die bedoeld is om mijn medicijngebruik te ondersteunen, bijvoorbeeld als herinnering voor het innemen van medicatie, of om bijwerkingen bij te houden.	5	29	34	32

Vervolg tabel 5.4

	Mensen met een chronische aandoening (n=389-397)			
	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste een keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Zelf gegevens bijgehouden over mijn gezondheid via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	10	14	35	41
Zelf gegevens bijgehouden over mijn doktersbezoeken en/of behandelingen via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	6	18	35	41
Zelf gezondheidswaarden gemeten (zoals gewicht of bloeddruk) en deze waarden bijgehouden via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	10	19	31	40
Een apparaat of mobiele app gebruikt dat mijn lichamelijke activiteit bijhoudt, zoals een stappenteller bijv. tijdens het sporten	19	15	28	38
Een apparaat gebruikt dat geregeld gezondheidswaarden (zoals bloeddruk of bloedsuikerwaarden) meet en verstuurt naar mijn zorgverlener of het ziekenhuis	11	20	35	35
Een automatische herinnering om medicijnen in te nemen ingesteld op mijn telefoon	8	17	39	36
Een apparaat of speciale app gebruikt die bedoeld is om mijn medicijngebruik te ondersteunen, bijvoorbeeld als herinnering voor het innemen van medicatie, of om bijwerkingen bij te houden.	6	17	37	40

Tabellen hoofdstuk 5 → Zelfmanagement en Persoonlijke Gezondheidsomgevingen

Tabel 5.5

Huisartsen en medisch specialisten
Percentage dat aangeeft of zij voorafgaand aan de vragenlijst gehoord hadden van een Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO); in 2018.

	Huisartsen (n=272) (%)	Medisch specialisten (n=266) (%)
Ik heb er niet van gehoord	24	37
Ik heb er wel van gehoord maar weet niet wat het is	17	14
Ik heb er wel van gehoord en weet (ongeveer) wat het is	48	43
Ik weet precies wat het is	11	6

Tabel 5.6

Huisartsen en medisch specialisten
Percentage dat aangeeft wat de belangrijkste voorwaarden zijn waar een PGO aan moet voldoen om voor hun zorgverlening meerwaarde te hebben (maximaal 3 antwoorden); in 2018.

	Huisartsen (n=271) (%)	Medisch specialisten (n=265) (%)
Gegevens uit het elektronisch patiëntendossier worden automatisch ingelezen in het PGO	25	31
Gegevens door de patiënt zelf gemeten uit het PGO worden automatisch ingelezen in het elektronisch patiëntendossier	31	30
Gegevens van andere zorgverleners uit het PGO worden automatisch ingelezen in het elektronisch patiëntendossier	34	42
Het PGO werkt technisch goed	54	51
Het PGO is gebruiksvriendelijk	58	66
De arts krijgt tijd om patiënten te informeren over gegevens in het PGO	14	17
De arts krijgt tijd om patiënten te helpen omgaan met het PGO	15	4
Er zijn voor de arts geen voorwaarden	2	3
Weet ik niet	9	8
Een andere voorwaarde	17	17

Tabel 5.7

Verpleegkundigen
Percentage dat aangeeft of zij voorafgaand aan de vragenlijst gehoord hadden van een Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO), uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg; in 2018.

	Ouderenzorg (n=307) (%)	Ziekenhuiszorg (n=190) (%)	Huisartsenzorg (n=111) (%)
Ik heb er niet van gehoord	71	68	61
Ik heb er wel van gehoord maar weet niet wat het is	10	11	13
Ik heb er wel van gehoord en weet (ongeveer) wat het is	15	18	23
Ik weet precies wat het is	4	2	4

Tabel 5.8

Verpleegkundigen
Percentage dat aangeeft of patiënten in de organisatie gebruik maken van een PGO, van de verpleegkundigen die weten wat een PGO is, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg; in 2018.

	Ouderenzorg (n=90) (%)	Ziekenhuiszorg (n=59) (%)	Huisartsenzorg (n=42) (n)
Ja, patiënten uit onze organisatie hebben hier gebruik van gemaakt	6	7	n=5
Nee, maar er zijn wel patiënten die het hier over hebben	2	14	n=6
Nee, en volgens mij zijn er geen patiënten die het hier over hebben	40	22	n=15
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	29	22	n=11
Weet ik niet	23	36	n=5

Tabellen hoofdstuk 5 → Zelfmanagement en Persoonlijke Gezondheidsomgevingen

Tabel 5.9

Verpleegkundigen
Belangrijkste voorwaarden waaraan een PGO moet voldoen om voor de zorgverlening meerwaarde te hebben, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg (% verpleegkundigen); in 2018.

	Ouderenzorg (n=305-307) (%)	Ziekenhuiszorg (n=186-190) (%)	Huisartsenzorg (n=110-111) (%)
Gegevens uit het elektronisch patiëntendossier worden automatisch ingelezen in een PGO	28	31	34
Gegevens door de patiënt zelf gemeten en ingevoerd in een PGO worden automatisch ingelezen in het elektronisch patiëntendossier	18	25	38
Gegevens van andere zorgverleners in een PGO worden automatisch ingelezen in het elektronisch patiëntendossier	25	27	36
PGO werkt technisch goed	23	31	37
PGO is gebruiksvriendelijk	41	47	55
Ik krijg tijd om patiënten te informeren over gegevens in een PGO	12	13	14
Ik krijg tijd om patiënten te helpen met het omgaan met een PGO	12	8	10
Een andere voorwaarde	2	2	3
Er zijn voor mij geen voorwaarden	1	1	1
Privacy/veiligheid gewaarborgd	1	4	6
Weet ik niet	39	29	15

Tabel 5.10

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening
Percentage dat aangeeft of zij voorafgaand aan de vragenlijst gehoord hadden van een Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO); in 2018.

	Zorggebruikers (n=422) (%)	Mensen met een chronische aandoening (n=440) (%)
Ik heb er niet van gehoord	78	76
Ik heb er wel van gehoord maar weet niet wat het is	9	10
Ik heb er wel van gehoord en weet (ongeveer) wat het is	11	11
Ik weet precies wat het is	2	2

Tabel 5.11

Zorggebruikers en mensen met een chronische aandoening
Percentage dat aangeeft of zij in de afgelopen 12 maanden gebruik hebben gemaakt van een Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO); in 2018.

	Zorggebruikers (n=422) (%)	Mensen met een chronische aandoening (n=436) (%)
Ja, heeft in de afgelopen 12 maanden wel gebruik gemaakt van een PGO	2	2
Nee, geen gebruik van gemaakt en wil dit niet	13	17
Nee, geen gebruik van gemaakt en weet niet of hij/zij dat wil	49	44
Nee, geen gebruik van gemaakt en zou dit wel willen	36	37

Begeleiding en ondersteuning op afstand

Tabel 6.1

Verpleegkundigen in de ouderenzorg
 Percentage dat aangeeft toepassingen vaak of regelmatig tijdens het werk in de directe patiëntenzorg te hebben gebruikt; van 2014 tot 2018.

	2014 (n=387-402) (%)	2015 (n=587-592) (%)	2016 (n=446-449) (%)	2017 (n=344) (%)	2018 (n=324) (%)
Gebruik van een computer of tablet (bijv. iPad) om een patiënt informatie te laten zien***	23	38	42	57	66
Gebruik van een computer of tablet (bijv. iPad) om op afstand informatie op te halen uit het elektronisch patiënten/patiëntendossier of het zorgplan***	48	55	55	76	82
Gebruik van internet om informatie op te zoeken***	57	71	69	76	81
Gebruik van apps voor zorg en gezondheid***	19	37	40	46	51

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 6.2

Verpleegkundigen in de ouderenzorg
 Percentage dat aangeeft toepassingen in het afgelopen jaar tijdens het werk in de directe patiëntenzorg te hebben gebruikt; in 2018 (n=324).

	Nooit (%)	Soms (%)	Regelmatig (%)	Vaak (%)
Gebruik van een computer of tablet (bijvoorbeeld iPad) om een patiënt informatie te laten zien	17	18	17	49
Gebruik van een computer of tablet (bijvoorbeeld iPad) om op afstand informatie op te halen uit het elektronisch patiënten/patiëntendossier of het zorgplan	11	6	13	69
Gebruik van internet om informatie op te zoeken	1	18	33	48
Gebruik van apps voor zorg en gezondheid	18	31	30	21

Tabellen hoofdstuk 6 → Begeleiding en ondersteuning op afstand

Tabel 6.3

Verpleegkundigen in de cure

Percentage dat aangeeft toepassingen vaak of regelmatig tijdens het werk in de directe patiëntenzorg te hebben gebruikt; van 2014 tot 2018.

	2014 (n=247- 259) (%)	2015 (n=311- 312) (%)	2016 (n=221- 222) (%)	2017 ZH ¹ (n=156) (%)	2017 HA ² (n=212) (%)	2018 ZH ¹ (n=212) (%)	2018 HA ² (n=124) (%)
Gebruik van een computer of tablet (bijv. iPad) om een patiënt informatie te laten zien	50	66	48	51	90	52	88
Gebruik van een computer of tablet (bijv. iPad) om op afstand informatie op te halen uit het elektronisch patiënten/patiëntendossier of het zorgplan	65	72	68	74	59	75	60
Gebruik van internet om informatie op te zoeken	84	91	86	90	96	86	95
Gebruik van apps voor zorg en gezondheid	19	28	25	26	35	26	45

¹ verpleegkundigen in de ziekenhuiszorg
² verpleegkundigen in de huisartsenzorg

Tabel 6.4

Verpleegkundigen in de cure

Percentage dat aangeeft toepassingen in het afgelopen jaar tijdens het werk in de directe patiëntenzorg te hebben gebruikt; in 2018 (n=212 (ziekenhuiszorg)-124 (huisartsenzorg)).

	Ziekenhuiszorg			
	Nooit (%)	Soms (%)	Regelmatig (%)	Vaak (%)
Gebruik van een computer of tablet (bijvoorbeeld iPad) om een patiënt informatie te laten zien	17	31	18	34
Gebruik van een computer of tablet (bijv. iPad) om op afstand informatie op te halen uit het elektronisch patiënten/patiëntendossier of het zorgplan	19	6	13	62
Gebruik van internet om informatie op te zoeken	1	13	31	55
Gebruik van apps voor zorg en gezondheid	40	34	17	9
	Huisartsenzorg			
	Nooit (%)	Soms (%)	Regelmatig (%)	Vaak (%)
Gebruik van een computer of tablet (bijvoorbeeld iPad) om een patiënt informatie te laten zien	1	11	27	61
Gebruik van een computer of tablet (bijv. iPad) om op afstand informatie op te halen uit het elektronisch patiënten/patiëntendossier of het zorgplan	27	13	8	52
Gebruik van internet om informatie op te zoeken	0	5	20	75
Gebruik van apps voor zorg en gezondheid	18	37	24	21

Tabel 6.5

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft of er in de organisatie met telemonitoring is gewerkt in het afgelopen jaar, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg; in 2018.

	Ouderenzorg (n=322) (%)	Ziekenhuiszorg (n=211) (%)	Huisartsenzorg (n=124) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	5	9	34
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn organisatie	9	28	13
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	8	2	4
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	18	6	15
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	45	33	29
Weet ik niet	15	21	5

Tabel 6.6

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft of zij zelf of anderen in de organisatie gebruik hebben gemaakt van telemonitoring, uitgesplitst naar ouderenzorg (n=322-590) en cure (n=220-310); van 2014 tot 2018.

	2014 (n=262-408) (%)	2015 (n=310-590) (%)	2016 (n=220-444) (%)	2017 (n=154-341) (%)	2018 (n=124-322) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg	11	12	13	15	14
Verpleegkundigen werkzaam in de cure	34	40	38	-	-
Verpleegkundigen werkzaam in ziekenhuiszorg	-	-	-	33	37
Verpleegkundigen werkzaam in huisartsenzorg	-	-	-	40	47

Tabel 6.7

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft of er in de organisatie met beeldbellen is gewerkt in het afgelopen jaar, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg; in 2018.

	Ouderenzorg (n=321) (%)	Ziekenhuiszorg (n=211) (%)	Huisartsenzorg (n=124) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	9	2	2
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn organisatie	14	19	3
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	6	3	3
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	14	16	35
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	46	32	53
Weet ik niet	10	28	4

Tabellen hoofdstuk 6 → Begeleiding en ondersteuning op afstand

Tabel 6.8

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft dat zijzelf of anderen in hun organisatie gebruik maken van beeldbellen, uitgesplitst naar ouderenzorg (n=322-589) en cure (n=220-367); van 2014 tot 2018.

	2014 (n=262-409) (%)	2015 (n=309-589) (%)	2016 (n=220-446) (%)	2017 (n=155-340) (%)	2018 (n=122-321) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg ***	12	22	20	21	23
Verpleegkundigen werkzaam in de cure	6	10	7	-	-
Verpleegkundigen werkzaam in ziekenhuiszorg**	-	-	-	11	21
Verpleegkundigen werkzaam in huisartsenzorg	-	-	-	1	5

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 6.9

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft of er in het afgelopen jaar in de organisatie met toezichthoudende technieken is gewerkt, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg; in 2018.

	Ouderenzorg (n=323) (%)	Ziekenhuiszorg (n=212) (%)	Huisartsenzorg (n=124) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	61	34	4
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn organisatie	20	18	2
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	4	3	1
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	3	9	7
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	9	25	81
Weet ik niet	4	10	6

Tabel 6.10

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft dat zij zelf of anderen in de organisatie toezichthoudende technieken hebben ingezet, uitgesplitst naar ouderenzorg (n=342-581) en cure (n=221-367); van 2014 tot 2018.

	2014 (n=263-408) (%)	2015 (n=310-581) (%)	2016 (n=221-446) (%)	2017 (n=155-342) (%)	2018 (n=124-323) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg***	53	47	48	71	81
Verpleegkundigen werkzaam in de cure	32	38	43	-	-
Verpleegkundigen werkzaam in ziekenhuiszorg	-	-	-	47	52
Verpleegkundigen werkzaam in huisartsenzorg	-	-	-	6	6

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 6.11

Verpleegkundigen

Type toezichthoudende technieken die gebruikt wordt door de groep verpleegkundigen waar toezichthoudende technieken in de organisatie ingezet worden, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg (% verpleegkundigen); in 2018.

	Ouderenzorg (n=262) (%)	Ziekenhuiszorg (n=109) (%)	Huisartsenzorg (n=7) (n)
Bewegingsmelders	66	56	n=2
Elektronische bedmatten	15	20	n=0
Personenalarmering	87	17	n=6
Inactiviteitsmelders	6	3	n=0
Akoestische bewaking	5	9	n=0
Videobewaking	19	54	n=0
GPS-trackers	23	1	n=0
Sensoren op deuren	23	10	n=1
Anders	4	10	n=1

Tabel 6.12

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft of er in het afgelopen jaar in de organisatie met medicijndispensers is gewerkt, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg; in 2018.

	Ouderenzorg (n=321) (%)	Ziekenhuiszorg (n=210) (%)	Huisartsenzorg (n=122) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	18	4	5
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn organisatie	14	3	4
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	6	4	0
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	15	18	11
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	38	49	67
Weet ik niet	8	23	13

Tabel 6.13

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft dat zij zelf of anderen in de organisatie gebruikmaken van medicijndispensers, uitgesplitst naar ouderenzorg (n=321-591) en cure (n=220-310); van 2014 tot 2018.

	2014 (n=254-408) (%)	2015 (n=310-591) (%)	2016 (n=220-446) (%)	2017 (n=155-340) (%)	2018 (n=122-321) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg***	11	19	23	34	32
Verpleegkundigen werkzaam in de cure	7	6	5	-	-
Verpleegkundigen werkzaam in ziekenhuiszorg*	-	-	-	14	7
Verpleegkundigen werkzaam in huisartsenzorg	-	-	-	9	9

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabellen hoofdstuk 6 → Begeleiding en ondersteuning op afstand

Tabel 6.14

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft of er in de organisatie met digitale dubbele medicatiecontrole is gewerkt in het afgelopen jaar, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg; in 2018.

	Ouderenzorg (n=321) (%)	Ziekenhuiszorg (n=210) (%)	Huisartsenzorg (n=122) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	23	18	2
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn organisatie	10	1	1
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	13	6	1
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	14	14	10
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	31	41	65
Weet ik niet	9	20	22

Tabel 6.15

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft dat zij zelf of anderen in de organisatie gebruik maken van digitale dubbele medicatiecontrole, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg; van 2017 tot 2018.

	2017 (n=155-339) (%)	2018 (n=122-321) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg**	23	33
Verpleegkundigen werkzaam in de ziekenhuiszorg**	31	19
Verpleegkundigen werkzaam in de huisartsenzorg	2	3

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 6.16

Verpleegkundigen

Redenen waarom in de organisatie niet gewerkt wordt met digitale dubbele medicatiecontrole, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg (% verpleegkundigen van de groep die het niet gebruikt terwijl het wel relevant is); in 2018.

	Ouderenzorg (n=86) (%)	Ziekenhuiszorg (n=42)	Huisartsenzorg (n=13)
Ik denk dat het management dit niet nodig vindt	3	n=2	n=2
Ik denk dat het management niet op de hoogte is	5	n=0	n=0
Ik denk dat de kosten voor onze organisatie te hoog zijn	19	n=11	n=1
Ik denk dat dit voor te weinig patiënten relevant is	13	n=1	n=3
We zijn er mee bezig	12	n=4	n=0
Om een andere reden	22	n=10	n=3
Weet ik niet	35	n=16	n=5

Tabel 6.17

Verpleegkundigen

Voordelen van digitale dubbele medicatiecontrole, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg (% verpleegkundigen); in 2018.

	Ouderenzorg (n=318) (%)	Ziekenhuiszorg (n=208) (%)	Huisartsenzorg (n=120) (%)
Geen voordelen	4	5	2
Het verbetert de medicatieveiligheid	63	61	42
Het geeft mij zelf een veilig gevoel	17	19	6
Ik werk daarmee volgens de wet- en regelgeving	43	28	8
Het lost huidige problemen met de dubbele controle op	39	24	13
Patiënten/naasten hoeven niet belast te worden met het controleren van de medicatie	10	8	23
Een ander voordeel	2	3	3
Weet ik niet	17	24	48

Tabel 6.18

Verpleegkundigen

Nadelen van digitale dubbele medicatiecontrole, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg (% verpleegkundigen); in 2018.

	Ouderenzorg (n=317) (%)	Ziekenhuiszorg (n=208) (%)	Huisartsenzorg (n=120) (%)
Geen nadelen	6	4	3
Het kost tijd om te wachten op de controle	43	42	13
Het is maar bij een kleine groep patiënten van toepassing	15	6	9
Het werkt niet bij storingen	41	36	17
Er zijn te weinig medewerkers om de dubbele controle te doen	11	10	8
Niet alle medewerkers willen hier mee werken	4	6	1
Het geeft extra administratielasten	22	21	14
Dan moet ik met een ander digitaal systeem gaan werken dat (misschien) niet aansluit op het huidige systeem	6	7	3
Een ander nadeel	5	7	0
Weet ik niet	24	30	63

Tabellen hoofdstuk 6 → Begeleiding en ondersteuning op afstand

Tabel 6.19

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft of er in de organisatie met zorgrobots is gewerkt in het afgelopen jaar, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg; in 2018.

	Ouderenzorg (n=318) (%)	Ziekenhuiszorg (n=209) (%)	Huisartsenzorg (n=120) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	2	0	0
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn organisatie	8	0	0
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	3	0	0
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	22	19	12
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	54	63	85
Weet ik niet	12	16	3

Tabel 6.20

Verpleegkundigen in ouderenzorg

Percentage dat aangeeft dat zij zelf of anderen in de organisatie gebruik maken van zorgrobots; van 2016 tot 2018.

	2016 (n=446) (%)	2017 (n=338) (%)	2018 (n=318) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de ouderenzorg***	3	8	10

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Elektronische communicatie tussen zorgverleners

Tabel 7.1

Verpleegkundigen in de ouderenzorg

Wijze waarop het patiëntendossier bijgehouden wordt; in 2014 en 2016 tot 2018.

	2014 (n=400) (%)	2016 (n=446) (%)	2017 (n=338) (%)	2018 (n=308) (%)
Uitsluitend of voornamelijk elektronisch***	31	40	62	76
Zowel elektronisch als op papier	34	35	27	16
Uitsluitend of voornamelijk op papier	35	26	12	8

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 7.2

Verpleegkundigen in de cure

Wijze waarop het patiëntendossier bijgehouden wordt; in 2014 en 2016 tot 2018.

	2014 (n=253) (%)	2016 (n=219) (%)	2017 ZH ¹ (n=152) (%)	2017 HA ² (n=211) (%)	2018 ZH ¹ (n=191) (%)	2018 HA ² (n=111) (%)
Uitsluitend of voornamelijk elektronisch	78	84	90	93	94	96
Zowel elektronisch als op papier	15	11	7	6	5	5
Uitsluitend of voornamelijk op papier	6	5	3	1	1	0

¹ verpleegkundigen in de ziekenhuiszorg

² verpleegkundigen in de huisartsenzorg

Tabellen hoofdstuk 7 → Elektronische communicatie tussen zorgverleners

Tabel 7.3

Huisartsen
Percentage dat aangeeft dat de praktijk gebruikmaakt van een systeem voor gestandaardiseerde elektronische informatie-uitwisseling met andere zorgverleners of zorgorganisaties; in 2018 (n=263).

	Ja (%)	Nee, maar is wel wenselijk (%)	Nee, en is niet nodig (%)	Weet niet (%)
Andere huisartspraktijken	73	14	11	1
Huisartsenposten	90	7	2	1
Apotheken	94	5	1	0
Paramedici (fysiotherapeut, diëtist, e.d.)	75	17	8	0
Laboratoria	93	6	1	0
Ziekenhuizen	94	6	0	0
Zelfstandige behandelcentra (ZBC)	60	9	8	24
De wijkverpleegkundige	18	68	12	3
Verpleeghuizen	17	61	19	3
Thuiszorgorganisaties	18	66	13	3
GGZ-organisaties	75	18	6	2
De dienst voor maatschappelijke ondersteuning bij uw gemeente	9	57	29	5
Casemanager dementie	22	67	8	3

Tabel 7.4

Huisartsen
Percentage dat aangeeft dat de praktijk gebruikmaakt van een systeem voor gestandaardiseerde elektronische informatie-uitwisseling met andere zorgverleners of zorgorganisaties (ten opzichte van huisartsen die dat wenselijk vinden); van 2014 tot 2018.

	2014 (n=115-170) (%)	2015 (n=243-389) (%)	2016 (n=182-312) (%)	2017 (n=205-286) (%)	2018 (n=175-262) (%)
Andere huisartspraktijken	76	82	84	82	84
Huisartsenposten**	87	90	91	96	93
Apotheken	94	91	93	94	95
Paramedici (fysiotherapeut, diëtist, e.d.)	83	79	79	86	81
Laboratoria	95	95	96	98	94
Ziekenhuizen	94	94	96	98	94
Zelfstandige behandelcentra (ZBC)***	61	69	77	85	87
De wijkverpleegkundige**	-	10	12	16	21
Verpleeghuizen*	14	12	16	19	22
Thuiszorgorganisaties***	11	9	13	18	22
GGZ-organisaties**	62	75	76	77	81
De dienst voor maatschappelijke ondersteuning bij uw gemeente**	-	5	7	7	14
Casemanager dementie	-	-	-	28	25

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 7.5

Medisch specialisten
Percentage dat aangeeft dat de afdeling gebruikmaakt van een systeem voor gestandaardiseerde elektronische informatie-uitwisseling met andere zorgverleners of zorgorganisaties (ten opzichte van de medisch specialisten die dat wenselijk vinden); van 2014 tot 2018.

	2014 (n=76-141) (%)	2015 (n=185-340) (%)	2016 (n=130-238) (%)	2017 (n=138-221) (%)	2018 (n=131-237) (%)
Andere afdelingen*	88	84	83	75	85
Huisartsenpraktijken	64	58	64	64	70
Huisartsenposten	43	36	33	37	39
Apotheken***	23	30	34	36	50
Paramedici (fysiotherapeut, diëtist, e.d.)*	32	32	27	30	42
Laboratoria**	62	61	52	69	69
Ziekenhuizen***	13	19	17	35	35
Zelfstandige behandelcentra (ZBC)***	3	4	8	16	20
Verpleeghuizen**	10	13	11	21	23
Thuiszorgorganisaties***	5	8	3	14	17
GGZ-organisaties***	3	3	2	10	12

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 7.6

Medisch specialisten
Percentage dat aangeeft dat de afdeling gebruikmaakt van een systeem voor gestandaardiseerde elektronische informatie-uitwisseling met andere zorgverleners of zorgorganisaties; in 2018 (n=257).

	Ja (%)	Nee, maar is wel wenselijk (%)	Nee, en is niet nodig (%)	Weet niet (%)
Andere afdelingen binnen mijn eigen zorgorganisatie (inclusief eventuele apotheek)	79	14	4	4
Huisartsenpraktijken	64	27	5	4
Huisartsenposten	29	46	13	13
Apotheken (buiten uw zorgorganisatie)	39	39	13	9
Paramedici (fysiotherapeut, diëtist, e.d.)	27	37	20	15
Laboratoria	56	26	6	12
Ziekenhuizen	30	56	4	10
Zelfstandige behandelcentra (ZBC)	10	41	22	28
Verpleeghuizen	15	50	17	18
Thuiszorgorganisaties	10	51	21	19
GGZ-organisaties	7	52	18	23

Tabellen hoofdstuk 7 → Elektronische communicatie tussen zorgverleners

Tabel 7.7

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft dat door henzelf of in de organisatie is gewerkt met elektronische gegevensuitwisseling in het afgelopen jaar, uitgesplitst naar ouderenzorg, ziekenhuiszorg en huisartsenzorg; in 2018.

	Ouderenzorg (n=307) (%)	Ziekenhuiszorg (n=191) (%)	Huisartsenzorg (n=111) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	37	40	72
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn organisatie	19	35	22
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	10	4	3
Nee, en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	9	5	2
Nee, dit is niet van toepassing in mijn organisatie	9	5	0
Weet ik niet	15	11	2

Tabel 7.8

Verpleegkundigen

Percentage dat aangeeft dat door henzelf of in de organisatie gebruik wordt gemaakt van elektronische gegevensuitwisseling, uitgesplitst naar care (n=338-589) en cure (n=220-363); van 2014 tot 2018.

	2014 (n=248-399) (%)	2015 (n=311-589) (%)	2016 (n=220-444) (%)	2017 (n=152-338) (%)	2018 (n=111-307) (%)
Verpleegkundigen werkzaam in de care***	31	47	58	56	56
Verpleegkundigen werkzaam in de cure***	56	71	68	-	-
Verpleegkundigen werkzaam in ziekenhuiszorg	-	-	-	69	75
Verpleegkundigen werkzaam in huisartsenzorg*	-	-	-	86	94

* p ≤ 0,05; ** p ≤ 0,01; *** p ≤ 0,001

Tabel 7.9

Huisartsen en medisch specialisten

Percentage dat aangeeft in hoeverre zij of de praktijk gebruik maken van een digitaal meekijkconsult waarbij deelnemende zorgverleners elkaar kunnen zien via het beeldscherm; in 2018.

	Huisartsen (n=270) (%)	Medisch specialisten (n=265) (%)
Ja, dagelijks	0	1
Ja, wekelijks	3	5
Ja, maandelijks	4	5
Nee, maar dit is wel wenselijk	34	32
Nee, en dit is voor mij niet nodig	56	54
Weet ik niet	2	4

Tabel 7.10

Huisartsen en medisch specialisten

Meest genoemde voorwaarden om een digitaal meekijkconsult in te gaan zetten (open vraag onder artsen die aangaven nog geen digitaal meekijkconsult in te zetten maar wel wenselijk vinden); in 2018.

	Huisartsen (n=92) (%)	Medisch specialisten (n=84) (%)
Technische voorzieningen/ondersteuning	54	77
Afspraken, medewerking andere partij	37	45
Tijd	32	20
Beveiligde verbinding	20	21
Financiële vergoeding	13	8
Geen reden opgegeven	3	19

Colofon

Dit is de tabellenbijlage bij het onderzoeksrapport
'E-health in verschillende snelheden – eHealth-monitor 2018'.

Auteurs

Myrah Wouters
Ilse Swinkels
Britt van Lettow
Judith de Jong
Judith Sinnige
Anne Brabers
Roland Friele
Lies van Gennip

Begeleidingscommissie

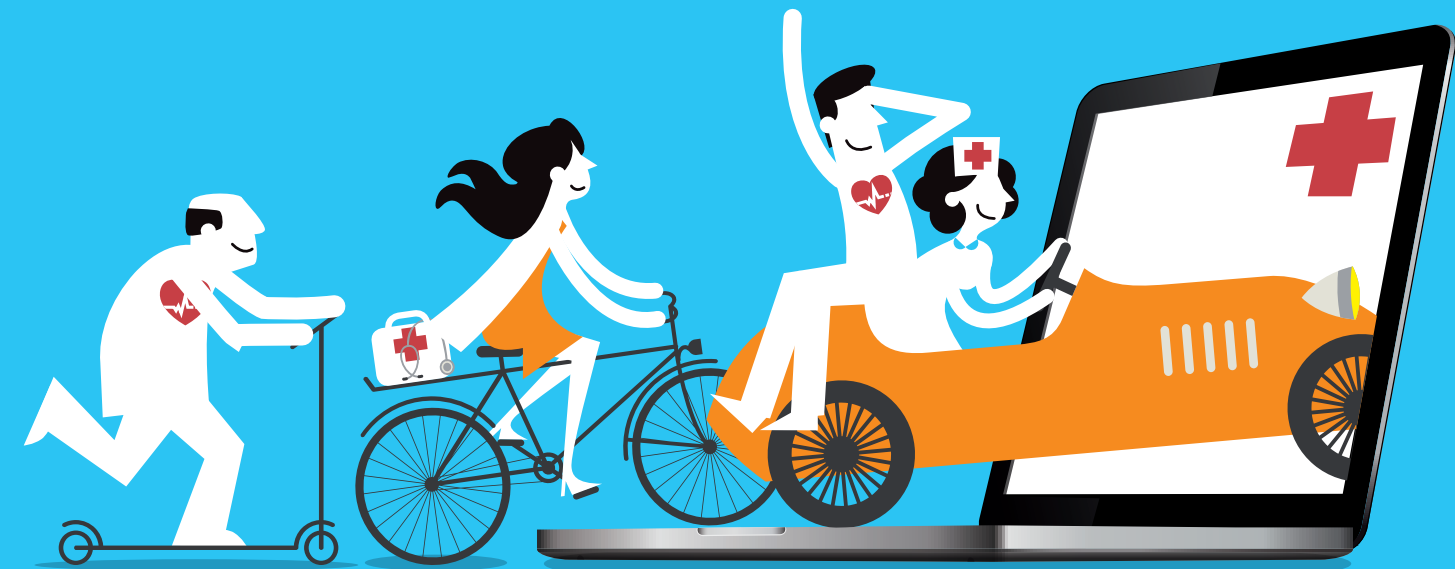
Guus Schrijvers (voorzitter)
Arina Burghouts (Patiëntenfederatie Nederland)
Jeroen Crasborn (Zilveren Kruis)
Annemiek Mulder (Actiz)
Henny Mulders (Actiz)
Henk Herman Nap (Vilans)
Sjaak Nouwt (KNMG)
Inga Tharun (VWS)
Marlies Kamp (VWS)
Renée Verwey (V&VN)

Dit is een uitgave van Nictiz en het Nivel
Den Haag en Utrecht, november 2018
©Nictiz en het Nivel

Vormgeving en productie

Petra Gijzen
Swirl grafische vormgeving

ISBN: 978-90-829549-0-6

eHealth-monitor

Tabellenbijlage

eHealth-monitor 2018

Nictiz
Oude Middenweg 55
2491 AC Den Haag
070 317 34 50

Postbus 19121
2500 CC Den Haag

www.nictiz.nl

Nivel
Otterstraat 118 - 124
3513 CR Utrecht
030 272 97 00

Postbus 1568
3500 BN Utrecht

www.nivel.nl